

aveiten

3
2026

Medlemstidning för Arbetets Vänner Huvudföreningen rf

135

ARBETETS VÄNNER HUVUDFÖRENINGEN 1891-2026

aveiten

Aveiten är
Arbetets Vänner
Huvudföreningen rf:s
medlemstidning.

78:e årgången

Utgivare:

Arbetets Vänner

Huvudföreningen rf.

Annegatan 26, 00100 Helsingfors

www.arbetetsvanner.fi

e-post: info@arbetetsvanner.fi

Redaktion:

Anna Kujala, Monica Lindeman,

Elianne Rehn

Material till Aveiten

kan skickas per e-post:

anna@tipos.fi

Redaktionen förbehåller sig rätten

att redigera insänt material.

Ändringar gällande adress-

eller personuppgifter tillställs

föreningens kansli:

Annegatan 26, 00100 Helsingfors

e-post:

asa.laukonlinna@arbetetsvanner.fi

Ombrytning och layout:

Tipos Ab

Tryckeri:

Forsberg, Jakobstad

ISSN 0356-0384

Materialdag Aveiten 4/2026:

6.11.2026

Utkommer vecka 50.

PÄRMBILDEN: Gunnel Biskop fäster
dekaler med föreningens logotyp på
jubileumsmuggarna.

FOTO: Elianne Rehn

FÖRENINGENS FUNKTIONÄRER OCH FÖRTROENDEVALDA

Ordförande Kristina Björkvall
tina.bjorkvall@kolumbus.fi

Vaktmästare Oskar Thesslund
tfn 044 766 4102

Viceordförande Lars Silén

KANSLIET

tfn 044 766 4101

info@arbetetsvanner.fi

Verksamhetsledare Niki Hamro

AV Huvudföreningens bibliotek:

Bibliotekarie Åsa Laukonlinna

asa.laukonlinna@arbetetsvanner.fi

tfn 044 766 4105

Medlemsregister och adressändringar:

Åsa Laukonlinna

asa.laukonlinna@arbetetsvanner.fi

AV-teatern

Ida Flemmich

ida.flemmich@gmail.com

Bokklubben

Karin Bergman

tfn 040 551 5434

bokklubbenav@gmail.com

Bridgeklubben

Tom Schubert

tfn 040 527 8909

<http://www.bridgewebs.com/avbridge/>

Folkdanslaget

Antonia Palmén

av.hfors.folkdanslag@gmail.com

Konstklubben AV

Sten Palmgren

sten.h.palmgren@gmail.com

Musikklubben

Lars Silén

tfn 040 735 1628

lars.silen@kolumbus.fi

RöstRebellerna

Carola Tengström

tfn 050 588 0382

carola.tengstrom@gmail.com

Sandelssällskapet

Dick Lundell

tfn 050 539 0963

dick.lundell@gmail.com

Seniordansklubben

Inger Iiskola

tfn 050 336 6040

Squaredanslaget

Jörgen Ingman

tfn 050 364 7168

Umgängeskretsen

Maj-Britt Hedvall

umgangeskretsen@gmail.com

Vox Seniors

Carita Holmberg-Rosenqvist

c.holmbergrosenqvist@gmail.com

Walentinakören

Maria Parker

parker.maria@proton.me

Qigong

Ursula Öhrman

ursula.ohrman@gmail.com

Stiftelsen

Seniorhuset Gullvivan sr

www.gullvivan.fi

Ordförande
Ekonom och disponent
Administratör
Medlem

Carl-Johan Sanmark
Niclas Ståhlberg tfn tj. 010 837 0836
Monica Krabbe
Annette Lindahl

Välkomna med på föreningens gemensamma

PROMENADORIENTERING och LUNCH **Söndagen den 4 OKTOBER kl. 11**

Natur & kultur -promenad med lekfull frågesport, i lagom takt
i Träskända gårds engelska park i landskapsstil, à la Aurora Karamzin.

Föreningen bjuder vid målgången på laktosfri laxsoppa och äppelpaj.

Rutten är c. 3 km lång och närmast en slinga naturstig med lite kuperad
terräng med väl upptrampade stigar och gångvägar.

Det första laget startar kl. 11.

GÖR SÅ HÄR:

1. Bilda 4-personers lag inom kretsen
eller fyll på med andra aveiter vid behov.
2. Anmäl lagets och deltagarnas namn,
krets, vem som vill ha plats i AV:s buss
från och till Kiasma samt ev. specialdieter
senast söndagen den 20 september till
Wendla Paile paillewendla@gmail.com
eller tfn 040 5137313).
3. Ställ upp för start kl. 11. Träskända gård,
huvudbyggnaden Kungsvägen 43, Esbo.

Busstransport från Kiasma kl. 10.15.

Parkering vid Lastenkulttuurikeskus
Auroran parkki, Träskändakorset 2.
Några P-platser finns vid Aurora-huset,
Kungsvägen 43

Närmare information i Aveiten 3/26
och på avh.arbetetsvanner.fi.

AV i framtiden

– hur håller vi föreningslivet levande?

Vart är vi på väg och hur ska vi komma dit? Hur stor reskassa har vi?

De här lär vara de centralaste frågorna när man ska göra upp en strategi – för sig själv, för ett arbete, för en förening. I mars 2026 ordnades ett strategiseminarium på AV i samarbete med Förbundsarenan för att få en grund för strategiplaneringen inom föreningen.

Seminarier var uppdelat i tre huvudsakliga block:

1) Frivilligarbetet eller det som tidigare kallades den tredje sektorn där tf verksamhetsledare **Nadja Vihinen** från Förbundsarenan fungerade som inledare

2) Strategiarbetet med **Anna Bertills**, kommunikationschef och strateg

3) En panel ledd av **Sebastian Gripenberg**, verksamhetsledare för FSU och bestående av deltagare från olika föreningar som sysslat med strategiarbete.

Inledning

Ordförande **Tina Björkqvall** konstaterade i sitt hälsningstal att seminariet var ett av många evenemang som ordnas för att fira föreningens 135-årsjubileum. Föreningen har under sina storhetsdagar haft en samhällsbärande roll men numera erbjuder den enbart kulturell hobbyverksamhet. Flera av föreningens kretsar är etablerade inom sitt kulturområde, men föreningen som helhet är mera okänd.

Också inom föreningen är intresset för andra än den egna kretsen svagt. Medlemmar- nas medelålder stiger och de äldre vill inte längre orka ställa upp i styrelser och funktionärsuppdrag medan de yngre inte vill eller kan binda sig på det sätt som man gjorde – eller som vi tror att man gjorde – förr. Den här typen av utmaningar och andra därtill är vi rätt säkra på att vi i vår förening inte är ensamma om. Därför vill vi dryfta dem tillsammans med experter som förhoppningsvis kan tipsa om hur negativa trender kan vändas. Hur ska vi strategiskt tänka och planera för att föreningen, både vår egen och i allmänhet, ska ha en framtid.

Frivilligarbetets kraft

Nadina Vihinen öppnade för en ny förståelse för hur mycket frivilligarbetet har betydelse och fortsättningsvis betyder som ett kom-

plement till de officiella stödfunktionerna i samhället.

Hon tog fram en hel del siffror som visar vilken betydelse frivilligarbetet har. På Åland har man räknat att det görs 800 000 timmar frivilligarbete per år, vilket motsvarar ca 400 personers heltidsarbete eller 3,2 miljarder €, vilket i sin tur betyder att frivilligarbetet ”betalar tillbaka” statsstödet 6-fallt i form av samhällsnytta.

Det har forskats kring frivilligarbetets betydelse både för dem som tar emot det och för dem som aktivt erbjuder sin arbetsinsats. Forskningen har bl.a. visat att man mår bättre av att hjälpa andra. Frivilligarbetet förenar människor och ger mening. Det erbjuder en hel del tjänster som medborgarna annars skulle bli utan i brist på kommunala och statliga resurser.

Men det finns också risker: eldsjälarna riskerar att bli utbrända, det är svårt att rekrytera unga, digitaliseringen innebär också en del risker liksom det allt minskande stödet för civilsamhällets verksamhet.

Man kan tala om en trippelvinst:

- Människan växer
- Samhället sparar resurser
- Organisationerna blomstrar

Hur kan då framtidens frivillighet se ut? Den måste kanske ta mer flexibla former. Den kunde öka kopplingen till hälsa och välmående. Vi kanske har ett behov av mera samverkan mellan olika aktörer och i mån av möjlighet att slå ihop våra resurser. Samhällsnyttan måste mer än hittills synliggöras som en mätbar resurs. Siffrorna talar sitt tydliga språk.

En strategi som möter omvärlden och framtiden

Som en kommentar till seminariets rubrik konstaterade **Anna Bertills** att historien visst är viktig (vi måste veta var vi kommer ifrån för att förstå var vi är nu) men det är inte där strategin skapas. Den måste vara relevant i den värld vi lever i nu och som förändras snabbare än den väl någonsin har gjort hittills.

En strategi ska inte vara ett 100 sidors dokument utan ett enkelt och klart uttryck för vart man vill komma och vilka medel som står till buds. ”Back to basics” är bra att komma ihåg.

Föreningarna har ett förtroendekapital att

förvalta. Man kan se att vissa ”gamla” trender kommer tillbaka och det finns ett intresse för genuint arbete och traditioner (exempelvis stickning har blivit väldigt populärt igen och det finns ett ökat intresse framför allt hos pojkar och unga män för andliga värden).

Centrala frågor som Bertills lyfte fram:

- Det är viktigt att identifiera de egna målgrupperna och förstå dem, fokusera på dem. Vad vill de ha, vad behöver de?
- Vi behöver göra en omvärldsanalys och sedan ta fram en trend som är central för just den egna föreningen.
- Vi bör ha en ideologi och en framtidsbild.
- Vi måste dels identifiera det vi vill bevara, det som är tradition och värdefullt. Och dels måste vi kunna se framåt på vad som behöver förändras för att verksamheten ska vara relevant i dagens samhälle.

Människor behöver känna tillhörighet och samband, något som får dem att känna att föreningen ger dem en identitet och meningsfullhet. De faktorerna är annorlunda idag än de var för femtio och hundra år sedan. De har att göra med samhället av idag och människors vardag. Föreningsaktivitet kan ses som en merit på en CV, det kunde man poängtera.

Bertills avslutade med att be oss fundera på hur föreningen såg ut för 10–20 år sedan och hur vi vill att den ska se ut 5–10 år från och med nu. Och då bör vi ju inte bara tänka på dem som är aktiva i dagens AV utan framför allt på dem som vi hoppas ansluta sig till föreningen och hitta en meningsfull verksamhet inom våra väggar och orka bära föreningens verksamhet framåt.

Panelens synpunkter

Efter de här två presentationerna fick vi följa med en paneldiskussion ledd av AVs hedersordförande **Sebastian Gripenberg**. I panelen deltog **Camilla Komonen**, Marthaförbundet och Förbundsarenan, **Jonas Heikkilä**, Natur och Miljö, **Muluken Cederborg**, Hem och Skola samt DUV i Västra Nyland och **Kalle Sällström**, Församlingsförbundet.

Panelen diskuterade aktivt och engagerat och tog upp en hel del centrala frågor som är värda att komma ihåg då man diskuterar

Paneldiskussionen leddes av Sebastian Gripenberg, som håller i mikrofonen. I panelen deltog (från vänster) Jonas Heikkilä, Muluken Cederborg, Kalle Sällström och Camilla Komonen.

strategi. Rapportören för seminariet antecknade flitigt:

- Engagemang betyder annat för unga än det gör för äldre föreningsaktiva
- Man måste jobba för att göra föreningen relevant för dess medlemmar – och presumtiva nya medlemmar. Man måste göra sig viktig.
- Lönar sig att ha kontakt med och samarbeta med andra som har liknande målsättningar.
- 30–40-åringar är den svåraste gruppen – men de lever ju sina mest hektiska år bl.a. via barnens hobbyverksamhet, sina arbeten och sina egna hobbies.
- Man ska försöka ge en positiv bild av föreningsverksamhet åt unga. De vill veta vad de har för nytta av att vara föreningsaktiva ("What's in it for me?")
- Sammanhang. Hopp och handling.
- Marthaförbundet finns i folks vardag, Natur och Miljö engagerar dem som är intresserade av miljöfrågor. Föreningen ska vara viktig för dem som man vill engagera.
- Kunde vi i AV göra något för barn – eller för barnfamiljer – annat än bara barnfesten?
- Svenska språket är en förenande länk – men kunde man också erbjuda nyinflyttade ett sammanhang och nya vänner?
- Vilka kanaler ska man använda för att synliggöra föreningens verksamhet? Varje medlem kunde vara en "reklamspelare" för sin förening. Man kunde

En engagerad publik både lyssnade och deltog i diskussionerna om föreningsliv, frivilligarbete och strategier för framtiden.

bättre informera om hur föreningens pengar används, vad det kostar och vad man får.

- Är föreningen en plattform och en serviceproducent eller en plats där man är tillsammans?
- Det är en livsstil att arbeta i en förening.
- Det finns inte resurser (och kommer sannolikt aldrig att finnas) för avlönat arbete inom föreningar, utan det behövs allt mer frivilliga insatser. Så det är ju inte förtjänstmöjligheten som ska vara den sporrande faktorn för att vara med i föreningslivet, utan nyttan ligger på annat håll.
- Det säjs att finlandssvenskarna är de lyckligaste i det lyckliga landet Finland – mycket pga föreningsaktiviteten. Borde detta benas ut?

Seminariet var välbesökt och deltagarna verkade intresserade. Tyvärr fanns det inte tid för en grundlig slutdiskussion men vi hoppas att seminariet utgjorde en grund för en fortsatt diskussion inom Arbetets Vänner Huvudföreningen. Vi behöver en strategi för hela föreningen som ju är en sammanhållande faktor för verksamheten i kretsarna. De enskilda kretsarna behöver också fundera på dessa frågor om de vill kunna rekrytera nya medlemmar och hålla sin verksamhet fräsch och intressant.

RAPPORTÖR OCH FACILITATOR:
Moa Lindeman
FOTO: Elianne Rehn

Guldkantad promenadorientering med lunch

Inte bara lövens gula skiftningar utan också historien kastar sitt gyllene skimmer över föreningens stora gemensamma friluftsevenemang. Jubileumsåret till ära vandrar vi i en anrik sevärdhet, Auroraparken kallad av ortsbör, Träskända gård i Esbo.

Med **Aurora Karamzin** upplevde gården sin glansperiod och fungerade på 1800-talet också som en pendang till societetslivet i Helsingfors. Dit kom också tsar **Alexander II** för lite avkoppling år 1863. Till jakten under kejsarens besök lät värdinnan hämta mängder av levande villebråd från utlandet till herrgårdens marker. För kvällens festmiddag och bal uppfördes en spegelsal dekorerad med blommor och grönt. En latrin utan like byggdes också då, en hexagonal byggnad planerad av **G.T. Chiewitz**. Den kan fortfarande beses på området, liksom de vackra nyklassicistiska byggnaderna kapellet och Auroras lusthus, ett rundtempel som ritats av **C. L. Engel**. Denna värdinnas otroliga omsorg visades också Arbetets Vänner och hon är Huvudföreningens första hedersmedlem.

Välkomna med! Vi vidgar våra vyer och bekantar oss med varandra medan vi njuter av den lätta luften och envirogernas skönhet.

Starten går vid Träskända gård, huvudbyggnaden Kungsvägen 43. Rutten är en ca 3 km lång slinga naturstig i smått kuperad terräng med väl upptrampade stigar och gångvägar i parken. Den park som Aurora Karamzin gjorde om i modern engelsk landskapsstil.

Vid frågesportens fem kontroller testas utöver vår träffsäkerhet i kast, våra kunskaper i nutid, historia, natur, kultur och geografi. Aveitens fokuserade och minnesgoda läsare kan kanske kamma hem den avgörande poängen på en föreningsfråga och få lagets namn ingraverat i vandringspokalen.

Vid samvaron över lunch avslöjas frågesportens rätta svar och fantasifulla bortförklaringar höjer stämningen i loungen. Föreningen bjuder vid målgången på laktosfri laxsoppa och äppelpaj med vaniljsås.

Vi bjuds i år också på busstransport från Kiasma som en av jubileumsårets guldkanter. Starten sker kl. 10.15 med Packaléns buss och återfärden startar kl. 14.30 från Träskända.

Vid anmälan bör deltagarna meddela om de kommer med bussen, en del kanske hellre tar bil.

PS. Har du nånsin tvivlat på Bibelns ord att "Så skola de sista bliva de första..."? De besannades i alla fall till punkt och pricka senaste höst i Stansvik. Det började med att Folkdanslaget drabbades av motgång, en missvisande GPS hittade inte startplatsen. Men, inte gav de upp för det och Wendla Paile startade iväg laget långt efter alla andra. Och hur gick det? Efter resultaträkningen kunde Märten Björkvall meddela att just folkdansarna tagit hem segern och vunnit evig ära. Det var det resilienta vinnarlaget minsann värt!

GÖR SÅ HÄR:

1. Bilda ett eller flera 4-personers lag inom kretsen. Eller, märkväl! Lag kan också fyllas på med medlemmar från sinsemellan olika kretsar och likaså med föreningsmedlemmar som inte hör till någon särskild krets alls. Alla lagen ska ha ett namn – vad vill ni kalla ert? Enskilda personers anmälningar kombineras av arrangören till ett mixlag.

2. Anmäl lagets och deltagarnas namn, krets, vem som åker med AV:s buss samt ev. specialdiet senast söndagen den 20 september till Wendla Paile (paillewendla@gmail.com eller tfn 040 5137313).

3. Ställ upp för start kl. 11 söndagen den 4 oktober. Träskända gård, huvudbyggnaden Kungsvägen 43, Esbo.

Parkeringsplatser finns vid Lastenkulttuurikeskus Auroran parki, Träskändakorset 2. Dessutom finns det några platser vid Aurora-huset, Kungsvägen 43, bredvid Träskända gård.

Information också på avh.arbetetsvanner.fi och vår Facebooksida: Arbetets Vänner Huvudföreningen.

Understödsstiftelsen för Arbetets Vänner Huvudföreningen sr lediganslår STIPENDIER ur dess Kulturfond

Fonden stöder finlandssvenskt kulturarbete och finlandssvenska strävanden med cirka 122 000 € år 2026.

Fonden finansierar småskalig verksamhet och delfinansierar projekt vilka faller inom ramen för dess ändamål. Stipendierna kan sökas av privatpersoner, organisationer och grupper.

Ansökningsinstruktionerna och den elektroniska ansökningsblanketten finns på www.understodsstiftelsen.fi.

**Ansökningstiden utgår
måndag 21.9.2026.**

Stipendierna betalas ut i december 2026.

Konstklubbens höst

Vi träffas varje måndag kl. 12.00–15.30 i AV-husets foajé på II våningen.

Vi målar akvareller med varierande teman. Höstterminens handledare är **Keita Ioka** som varannan vecka kommer som pedagog. Fem gånger: 21.9, 5.10, 19.10, 2.11 och 16.11. Höstterminen startar 14.9 och slutar 14.12.

Filosoficafé

- tre samtal om
nyorientering
i den tredje åldern

Precis som i oktober förra året blir det samtalskvällar på torsdagar. Då vi i fjol talade om Europapolitik samtalar vi emellertid nu om den lilla världen, nyorientering i den tredje åldern. Att se det välbekanta i ett nytt ljus.

Det är svårt att tänka sig bättre kvalificerade lotsar för filosoficaféerna än dessa erfarna och uppskattade proffs som uttrycker sig med befriande tydlighet.

8.10

FOTO: Privat

Maria Sundblom-Lindberg, terapeut, präst och självutnämnd folkbildare, leder samtalskvällen om nya mönster i relationer i den tredje åldern 8.10 kl. 18.

22.10

FOTO: Thron Ullberg

Merete Mazzarella, författaren som går före och guidar läsare i äldreblandets konst filosoferar med oss om sin livssyn 22.10 kl. 18.

29.10

FOTO: Privat

Harriet Rydberg, expert på familjejuridik, tar upp oväntade utmaningar vi helst kunde undvika 29.10 kl. 18.

Minibridge för vuxen + barn

Vi startar en Minibridgegrupp för kortspelsintresserade far-, mor-, gudföräldrar mm. att tillsammans med ett eller flera barnbarn/ungdomar spela ett lättlärt men mångsidigt kortspel.

Minibridge är ett trevligt kortspel i stil med Canasta, lätt att börja spela men har ett otal möjligheter att fördjupa sig i. Det kan också fungera som inkörssporten till

det mera avancerade Bridge spelet.

Vi samlas ca varannan måndag kl. 14-16 (alternativt 15-17) i AV-husets Kretsarnas sal på 5. Våningen. Arbetets Vänner Huvudföreningen bjuder barnen på ett lätt mellanmål och de fullvuxna på kaffe med dopp.

Bridgeklubbens **Carola, Agneta, Maria och Gabriella** fungerar som instruktörer och speldagarna är den 14.9, 28.9,

12.10, 19.10, 9.11, 23.11. och 7.12. Ni kan hoppa med närsomhelst under terminens gång men meddela gärna någon dag i förväg så vi kan beräkna trakteringen.

Hjärtligt välkomna att bekanta er med bridgens fascinerande värld.

Kontaktperson:
Carola Tengström
050 5880382
carola.tengstrom@gmail.com

Nya muggar och nya spännande bekantskaper på talko

Här ses **Gunnel Biskop** och **Tessa Ehnholm** i lika flitigt samspråk som knåpande med att limma förningsfacklan på muggarna som beställts jubileumsåret till ära. Trots årtionden av medlemskap i samma förening behövde detta nya bekanskapande vidareutveckling på café i ännu ett par timmar efteråt.

Fortsättning med arbetet i Anders Meders butik planerades till augusti-september. Det fanns ännu 140 muggar kvar i behov av AVH:s kranslogo. Men, måndagen den 24.8 deltog sex personer på plats och klistrade dekal.

- Det är roligt och inte alls svårt. Det tog oss mindre än två timmar att få alla 140 st muggar klara, berättade en nöjd Tessa.

FOTON: Elinne Rehn

TÄVLING!

Ordlek med omkastade bokstäver

av Moa Lindeman

Ojdå – Tryckfels-Nisse har varit i farten och bokstäverna i ord som hör ihop med Arbetes Vänner Huvudföreningen är huller om buller. Hjälp oss att sortera bokstäverna och klura ut de rätta orden!

Som pris utlottas ABC-boken "Sammelsurium" (se artikel på sidan 12).

Sänd in ditt svar senast 4.11.2026 till aveiten@arbetetsvanner.fi.

Vinnaren kontaktas personligen.

Tema: Föreningsaktiva

1. ANE FORD DÖR
2. AKSRÖS
3. LEVE DOKTOR MED HET KASSA
4. TOKIG HUT SETS FAST
5. KATT ÄRVA MES
6. ERE KRETSERA
7. TOTTES F STUK
8. MEDFÖR INGEN SLEM

Tema: Verksamhetsformer

1. ÖMT SETE LYSER
2. T GROP MUTAR SKOTT
3. G MINNS MEDELTID
4. DRONER INGREP I ATOMEN
5. STRÖR ELLEN RABE
6. LIMNUBBE SUKK
7. SJU MIL FET BUSE
8. DOLKFNAS
9. NASSE I DRON
10. KREWA NATE I LÖNN
11. KLAFF Å BEN E OK
12. GREP B DIESEL
13. VAR EN LÅNG RAK MALL
14. FEG SKAVAD SENTENS

Litteratur

Bokklubbens höstprogram

Kretsen träffas den andra onsdagen i månaden kl. 18 kring bordet i caféet på II våningen. Litteraturen vi läser och diskuterar är främst nordisk skönlitteratur. Alla dessa böcker kan efteråt lånas på AV-husets bibliotek på entréplan.

September 9.9

Carl Frode Tiller: *Inringning*

Inringning handlar om David, en man som efter en svår olycka har förlorat minnet av sitt tidigare liv. För att hjälpa honom att återfå sin identitet skriver människor från hans förflutna brev där de berättar vem de tycker att han är.

Innsirkling publicerades på nynorska 2007, svensk utgåva 2024

Nominerad till Nordiska rådets litteraturpris 2007 och vinnare av Bragepriset samma år.

Litteraturvetare Sissel Korpisola leder diskussionerna

Oktober 14.10

Dorte Nors: *Rymd*

Astrofysikern Gunn Haven flyttar till ett ärvt hus på den jylländska heden för att i ensamhet studera gammastrålning och universums födelse. Hon är en egensinnig karaktär. Boken beskrivs som tankeväckande, klarsynt och medmänsklig. Nors

har tidigare varit finalist för Man Booker International Prize.

Spænd publicerades i Danmark 2025, svensk översättning 2026

November 11.11 Inbjudan

Bokklubben välkomnar alla föreningens medlemmar avec till höstens författarträff i festsalen kl. 18.

Monika Fagerholm

"Det finns romaner skrivna av olika författare och så finns det romaner skrivna av **Monika Fagerholm**. Ingen jag vet kan som

hon skapa ett universum av själva sin stilistik. "Döda trakten/Kvinnor i revolt" får det att hisna i mig över vad som kan uttryckas med ord." Citat av **Nina Björk** från DN:s lista över årets bästa böcker.

Berättelsen följer 18-åriga Alice som flyttar från landsbygden till förorten. Romanen handlar om ungdom, frihetslängtan och om hur en människa blir konstnär och hittar sin egen röst. Den utspelar sig under åren 1976–1977. Boken har rönt stora

framgångar och belönats med bland annat Finlandiapriset 2025 och Runebergspriset 2026.

December 9.12

Hans Gunnarsson: *Den smala lyckan – en novellfläta*

Boken handlar om en grupp brevbärare som startar en bokcirkel och genom sina samtal gradvis avslöjar dolda sidor hos varandra. Dagens Nyheter kallar boken "en novellsamling som kan lysa upp vilken mörk tid som helst". (Sverige) 2025

Monika Fagerholm gäst Bokklubben i november. Alla föreningens medlemmar är välkomna att delta i författarträffen.

Hälsningar från biblioteket

Låna, låna böcker! brukar vi uppmana via pigga små skyltar i Klubblokalen, som också är själva biblioteket. Uppmaningen gäller fortsättningsvis, såklart.

Tänk på att man ingalunda alltid behöver låna nya böcker. Passa på att kolla igenom hyllorna i vårt anrika föreningsbibliotek och upptäck gamla godingar. Varför inte läsa **Per Anders Fogelström** på nytt, han med serien om Stockholm? Eller produktive **Lars Widing**? **Elsi Rydsjö** kanske? Eller ta en höst med **Maria Lang**, eller, eller ... Det finns att välja på.

Läs till exempel någon av **Monika Fagerholms** och **Kjell Westös** tidigare böcker. Eller **Ulla-Lena Lundbergs** underbara *Kungens Anna*. Eller återupptäck noveller av **Johan Bargum**. Återfinn **Barbara Winckelmanns** historiska romaner. Läs någon av de många

böckerna av den i somras bortgångna **Jutta Zilliacus**.

Du hittar inte enbart svensk eller finlands-svensk litteratur utan också mycket annat, allt från **Paul Auster** till **Victoria Holt** (om någon minns hennes böcker ännu?).

Möjligheterna är många. Välkommen till bibban.

Till anskaffningarna hittills i år hör bland annat:

Michaela von Kügelgen,

Sommar på Villa Hilda

Ellen Strömberg,

Hösten från helvetet. Ebba Blaus dagbok

Johanna Holmström, *Björndråparen*

Satu Rämö, *Rosa och Björk*

Mårten Westö, *Den hemliga staden*

Sophia Jansson, *Tre öar*

Ulla-Lena Lundberg, *Saker som gör det*

lättare att dö

Merete Mazzarella, *I skrivande stund*

Arnaldur Indridason, *Kungen och urmakaren*

Monika Fagerholm, *Döda trakten. Kvinnor i revolt*

Hannele Mikaela Taivassalo, *Insanatorium*

Sebastian Johans, *Svanhopp*

Nilla Kjellsdotter, *Tills natten är slut*

Iida Turpeinen, *De levande*

Hans Gunnarsson, *Den smala lyckan – en novellfläta*

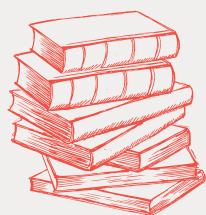
Carl Frode Tiller, *Inringning*

Dorthe Nors, *Rymd*

Sammelsurium. En ABC-bok av Konstklubben vid Arbetets Vänner

Thomas Lundin, *Catharina Nygård*

Lätt som en plätt, sa Ossi Martinsson

BOKKLUBBENS
BLOGG

De levande – om sjökon och andra arter

En roman om en sjöko. Hur låter det? Stellers sjöko, ni vet; ett unikt exemplar av den finns på Naturhistoriska museet här i Helsingfors. Som skelett alltså.

Efter att romanen om sjökon inlett sitt segertåg blev det rusning till skelettet, som numera är bakom en glasvägg. Även jag gjorde ett extra museibesök enkom för det efter att ha läst boken *De levande* av **Iida Turpeinen**. Det övergripande temat för boken är människans förhållande till djur och natur.

Iida Turpeinens roman *Elolliset* från 2023 hade hunnit få Helsingin Sanomats debutantpris, vara Finlandiapriskandidat, översättas till många språk och lyftas fram i amerikansk media INNAN den äntligen gavs ut på svenska, i våras. Lyckligtvis i en utmärkt översättning av **Janina Orlov**, väl värd att vänta på. I Bokklubben diskuterade vi *De levande* i maj.

Romanen tar avstamp på museet i Helsingfors och rör sig sedan över flera århundraden och gestaltar många människor och människöden. Det börjar med **Vitus Berings** strapatsrika forskningsexpedition kring 1741, då sjökon upptäcktes av naturvetaren **Georg Wilhelm Steller**. Sedan tog det knappt trettio år för människan att utrota detta fredliga, växtätande, vattenlevande, jättelika djur (det kunde bli upp till 10 meter långt).

Hundra år efter att sjökon dött ut hittas ett skelett av den på Berings ö som sedermera skickas till Helsingfors, tack vare guvernören i Sitka i Alaska, **Hampus Furuholm**. Hans och hans frus liv i den då ryska kolonin vid mitten av 1800-talet får vi ock-

så följa i boken. Dessutom beskrivs hur skelettet mottogs och undersöktes i Helsingfors vid kejsarliga Alexandersuniversitetet. För det mycket viktiga avbildandet av skelettdelarna anlätades en kvinnlig bildkonstnär, **Hilda Olson**, som var en ovanligt skicklig tecknare av detaljer. Det var första gången en kvinna

fick ett dylikt uppdrag. Hennes liv och vidare öden skildras i boken.

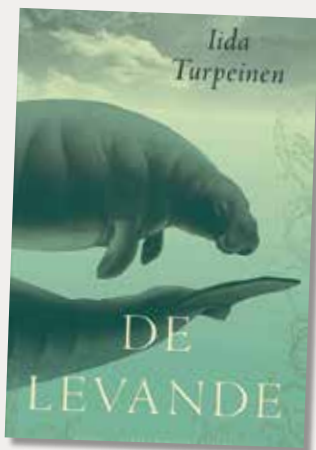
I romanens sista del flyttas vi tillbaka till Naturhistoriska museet i Helsingfors, vid mitten av 1900-talet, och möter en konservator, **John Grönvall**, vars jobb det är att putsa och foga ihop skelettet av sjökon på nytt.

Författaren rör sig mellan facklitteratur och skönlitteratur. Texten är full av fakta och samtidigt poetiskt vacker. De flesta personerna i boken har funnits på riktigt och omtalas med sina riktiga namn. Men det här är en roman, som väl kan sägas höra till genren historisk fiktion. Iida Turpeinen har lagt orden i sina roman-karaktärers munnar och låter dem tänka

och känna. Och det blir så bra, så bra!

En underbar bok, som varmt rekommenderas. Ett exemplar av boken finns i AV:s bibliotek.

Viveka Högnäs-Mellner

Tänk om jag blir hundra år eller mer?

Den här texten är ett utdrag ur en ny bok av Märta Salokoski. Hon är aktiv inom Konstklubben på AV Huvudföreningen, och gav i fjol ut sin andra bok, ett självbiografisk verk "Att färdas mot källor". Boken finns att låna både här på AV:s bibliotek och på stadsbiblioteken.

Mycket har förändrats under de senaste tjugofem åren, både i världen i stort och i min egen lilla vrå av den. En hel del anpassning krävs också till att bemästra vardagen, de tynande krafterna och de jämnårigas och min egen krackelerande fasad.

Jag lever i en annan tid än de yngre generationerna. Ny datateknologi tar jag till mig bara just så mycket jag har lust med eller måste behärska för att kunna fungera. Den behöver jag alltså ofta hjälp med. När jag var yngre var det vanligt att tycka att de gamla var lite mossiga när de inte hängde med och när de så gärna återgick till svunna tider. Så tyckte också jag. Men nu är jag själv där och har ändrat min ståndpunkt. Jag är glad att jag är en gammal, överlevande elefant. Vilken överblick åldern ger mig möjlighet till! Nu är det tid att se över sitt liv och göra bokslut,

Ny datateknologi tar jag till mig bara just så mycket jag har lust med eller måste behärska för att kunna fungera.

knyta ihop trådarna. Det är ett vettigt och viktigt arbete och det måste göras nu.

Jag vill ogärna bli en börda för andra. Jag vill klara mig själv, men hur länge det är möjligt vet jag inte. Därför måste jag också lära mig att acceptera de grader av hjälplöshet som kanske står framför mig. Under

de senaste åren har människor i min ålder fallit som käglor omkring mig. Nära vänner har gått över gränsen, andra har krupit in i en alltmera minskad livsförmentalitet, många har sjukdomar som hindrar deras rörelsefrihet. Ett nytt element har kommit in i umgänget med de jämnåriga. Det gäller att lyhört och diskret ta in om deras minne har börjat svika, ta reda på hur de egentligen mår och anpassa sig till det. Sorgen över dem som inte finns mer blir en alltmer påtaglig del av vardagen.

Men när tidningarna rapporterar om att allt fler i min generation blir hundra år och mer, kommer en ny utmaning. Tänk om jag själv blir så gammal! Det är ju inte ens tjugo år dit! Nu gäller det att hålla maskineriet i gång, göra vad jag kan för att fortfarande vara frisk och rörlig och alert under de år som mig förunnas."

Märta Salokoskis livsvandring har gått från barnatid i efterkrigstidens huvudstad och sommarparadis till familjeliv och forskning i amning hemma i Helsingfors samt i Moskva, sedan till andra världsdelar som socialantropolog som på djupet ändrat hennes bild av världen. Hon valde att konvertera till islam och resultatet blev en helt ny världssyn en resa hon ger läsaren en personlig inblick i. – Det är lättare att närma sig ålderdom och död med en tro, vilken den än är, säger författaren. Så här avslutar hon sin bok:

Mitt val

Upplever jag min ålderdom annorlunda som muslim än om jag valt det kristna alternativet? Kanske inte. Men jag hade troligen gått miste om en hel del aktivt sökande. Och jo, rädslan över att ha syndat skulle kanske ha intagit en större plats. Himmel och helvete finns i den muslimska tron, liksom i den kristna tron, men i islam är de mer abstrakta. Tanken på att evigheten är tidlös gör att himmel och helvete som begrepp blir något annat än platser vi hamnar i efter detta livet, har jag tänkt.

För mig är bekännelse till islam en naturlig väg och naggar inte i kanterna av andras religiösa övertygelse eller avsaknad av tro. I Koranen, sura 2, vers 265, som jag reciterar varje dag, finns en passus: "Det skall inte finnas något tvång i religionen." Liksom i staden Helsingfors, finns det i den världsuppfattning som Koranen företräder rum för troende som bekänner sig till en annan religion.

Vem blev jag? Vad har jag lärt mig?

Jag är glad att jag är en gammal, överlevande elefant. Vilken överblick åldern ger mig möjlighet till!

Ett glädjeämne: babykassar till Ukraina

Klirret från stickorna tystnar inte.

Varje måndag stickas det babykläder på kulturhuset Grand i Borgå. **Ebba Michelsson** leder nu från Borgå hjälpen med stickat till babykassar för Ukraina. Förutom ett trettiotal stickare på plats stickas bidrag också hemma, på orter som Sibbo, Tavastehus, Sommaröarna och Lovisa.

Material och färdigstickat är lika välkommet. Någon specialiserar sig på enbart vanter, någon annan stickar tröjset.

– Det är ett så roligt jobb att färgmatcha seten sedan när packandet av kassarna är i tur, ler **Elsa**. Hon är denna dag här i AV-huset, på besök i Kretsarnas sal, inbjuden av stickgruppen Sticka & Nyttä för att berätta närmare om möjligheten att stöda just detta flexibla hjälpnätverk, som är organiserat av här bosatta ukrainare. Själv bodde hon i Ukraina i fyra år för ett tiotal år sedan, och hennes man har under kriget också kört ner hjälptransporter dit för organisationen Karavanen till Ukraina.

Börja sticka nu?

AV har nu en egen stickgrupp att landa i – ett sammanhang som pågår och där man får gott sticksällskap samt hjälp och råd. Välkommen i höst till AV-huset och sticka tillsammans i grupp! Varannan onsdag kl. 12–15 stickar AV:s grupp STICKA & NYTTÄ i Kretsarnas sal på våning fem. Kontaktperson är **Marianne Rönnholm**, 040 532 2866 eller ronnholm@kolumbus.fi.

Obs! Också nybörjare tas emot med öppna armar – rutor till babyfiltar behövs ständigt. Vintern kommer till Ukraina i år också.

SKRIBENT OCH FOTOGRAF: **Elianne Rehn**

PROJEKTET "HANDARBETSHJÄLP FÖR UKRAINA" gör kassar i stil med den finska moderskapsförpackningen för nyfödda i Ukraina.

Det går ut på att sticka och sy en kasse med ett stickat set för baby: tröja, mössa, vanter och sockor samt body och byxor. I kassen finns också en stickad eller virkad filt, ett påslakan, en liten stickad eller virkad leksak samt ett par stickade sockor åt mamman. Hittills har cirka 3 550 kassar skickats till Ukraina. Under vintern stickades på begäran också vissa värmande plagg till soldaterna: drygt 500 par sockor, 109 ryggvärmare och 63 par vanter.

Klirr till kassan för transport?

För att bekosta transporterna samlar Logistikcentralen in pengar som bidrag. Auta Ukrainaa Logistiikkakeskus heter organisationen. Den har koll på var hjälp bäst behövs och innehar vederbörigt insamlingstillstånd UYS ry:n RA/2022/388.

Konto: FI6515443000275193

Referensnr: 24028

MobilePay: 81337

I början av denna resa som jag här beskrivit, hade jag nog drömmar om att jag skulle bli en viktig person. Mina framsteg var mer anspråkslösa och de handlade väl mest om att lära sig låta bli att göra mitt eget liv till ett kaos. I den process jag gått igenom har jag lärt mig något om ödmjukhet. Att avstå från att ondgöra sig över det öde som blev mig givet. Att minnas att vara tacksam för det som kommit mig till del. Innan jag konverterade fanns det mycket i mitt liv som jag var missnöjd med och olycklig över. Så småningom lärde jag mig att söka efter det som är värt att vara tacksam för. Då var det som om ymnighetshornet skulle ha fyllts till brädden på nytt och på nytt.

Efter sju resor till Pakistan har mitt samröre med min pakistanska andliga lärare närmast varit som det mellan gamla vänner. När den här boken är klar har jag utfört de konkreta uppdrag jag blivit given av henne. Det betyder inte att jag skulle vara "färdig" på något vis. Men kanske att jag kan ta mig an nya uppgifter som ligger bakom hörnet.

Farid Attars gamla berättelse, som jag citerar i min bok, handlar om hur hela världens fåglar reser ut för att finna en vis ledare. Fåglarna flyger under stora umbäranden över sju dalar, och många av dem dör av strapatserna. Vid varje dal får de lämna ifrån sig något värdefullt; tro och icke-tro, förnuft, kunskap, världsliga bindningar, "verklighet". Till slut utplånas självet och de uppgår i universum för att vistas bortom tid och rum.

Ibland känns det som om jag vore en av Attars fåglar. Nu har jag kommit igenom en dal. Snart möter mig en ny, en där allting igen kan kastas över ända.

"Det här är en bok som ämnar inspirera till öppenhet och ökad förståelse, något som de flesta av oss kan må bra av och som vår omvärld med säkerhet skulle gynnas av, även om vi i första hand inte alltid inser det själva."

Christoffer Holm,
förlagsredaktör, Libraria

Konstklubben levererar: ABC-bok och 15 illustratörer

– Vi hade nog herrans roligt med det här!

Ur ett ivrigt, kollektivt engagemang kom en lekfull konstbok till världen. I en för AV-verksamhet ovanligt handfast form.

Idén rann till hos **Sten Palmgren**. Han gillar att leka med ord. Alla tider har han högläst ramsor för barn och barnbarn. En favoritförfattare är **Lennart Hellsing**. Lekfullhet är honnörsordet här. När Sten skrivit sina verser inbjöd han sin AV-krets att kollektivt illustrera de underfundiga texterna.

– Vi kretsmedlemmar tänkte på de kluriga texterna och ville gärna vara med. Det var roligt att få välja ut dikter man skulle illustrera och sen knäpa med det. Men vad kunde det bli – vi målar ju alla så olika! **Hanna** höll ihop det hela, hon får oss alltid i gång och väcker våra slumrande skaparkrafter. Kreativitet i det lilla kändes klart meningsfullt eftersom det blev del av nåt större, filosoferar **Märta Salokoski**.

Läsaren kanske förvånas först, boken är inte en typisk ABC-bok, inte strikt pedagogisk med bokstäver enkla för barn att avkoda. Den är gåtfull, sådär som konst ska vara och här är det homonymer som leder en vidare på upptäcktsresan.

Men vad i all världen är homonymer? Jo, sådana som korsordslösare är vältränade i.

En homonym är nämligen ord som stavas, eller uttalas, likadant som ett annat ord, men som har en helt annan betydelse.

För barn kan det skojiga här presenteras som en liten hemlighet att upptäcka. ”Bokläsning i bokskogen” eller ”Mask på maske-rad” kan det stå.

Konstnär **Hanna Uggle** anlitas ofta av Konstklubben som kursledare och hon tog sig entusiastiskt an att leda illustrationsprojektet i hamn. Hon och medlemmarna känner varandra väl vid det här laget. Vissa är bättre tecknare, andra bakgrundsmålare och man har olika stil så hon kan inspirera envar med förslag och uppmuntran. Att nå gärna gör kollage passar också fint.

Upplägget är självklart, en bokstav per sida ska styra i en ABC-bok. Hannas ansikte blosar och glädjen lyser i ögonen.

– Och alla får blomma, alla får komma med sitt inslag. Det ska bli roligheter, så beskrev hon den kreativa processen senaste höst.

Kan man urskilja något av din insats nu i slutändan?

– Det är inte omöjligt att det syns att jag

Sten Palmgren, Hanna Uggle och Sylvia Kotilainen.

tycker om färger, säger hon tankfullt. Det kanske.

Och hur kom det att bli just homonymer?

Morfars Sten berättar att homonymer inte är en ny fascination för hans del. För sina barnbarn har han några år tidigare gjort en fotobok med bild och text, den boken hette helt torrt *Morfars homonymer*.

Grundidén är att presentera alfabetet genom ord och bilder, bokstav för bokstav, med rim och små verser. Men, här bjuds på en extra betydelsenivå med oförutsägheter, tolkning och fantasifulla illustrationer.

Sten förtydligar:

– Den vuxna läsaren kan sovra verser enligt barnens ålder – alla texter är inte ens för barn. Det är lekfullheten som är grejen. Och upptäckandets glädje.

Det blev som det skulle – ett sammelsurium.

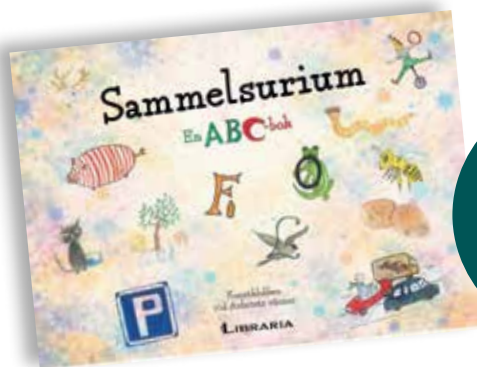
Stens formuleringar; Näcken badar näck, Apor och turister fick sin konstnärliga tolkning.

Envar i kretsen har illustrerat några på sitt vis, med sitt eget uttryckssätt. Och med humorn glimtande i ögonvrån.

Vilket modigt drag av Konstklubben att ta sig an ett så gränsöverskridande projekt och härtill i allålderskategorin. Det visar verkligen på driv och innovativt tänkande.

Också vad gäller kostnadsfrågan, hur tänkte ni där?

– Det gäller att behålla barnasinnet – eller åtminstone lekfullheten. Vår inspirerande pedagog Hanna Uggle fick oss att tro på att det var möjligt och förlaget Libraria var mycket uppmuntrande. Så när vi fick ett tryckningsbidrag från Nygréns stiftelse och från Arbetets Vänners Kulturfond behövde

Boken bjuder på ordjumpa och trevligt sällskap för vuxna som gillar knäp med språk och betydelser – med eller utan barn eller barnbarn.

Boken kan köpas direkt från Konstklubben för 20 € eller välförsedda bokhandlar. Finns också att låna på AV-husets och andra bibliotek.

Gitta Hallakorpi med två av illustratörerna: Märta Salokoski och Ulla-Stina Gustafsson.

Publiken hittade till boksläppet i AV-huset

vi inte oroa oss för att det skulle gå ekonomiskt på minus, berättar textförfattaren Sten Palmgren.

Nu firar vi Sammelsurium

Namnet *Sammelsurium* lockar till uttal, till att sägas högt, ordet bubblar mumsigt omkring i munnen liksom dadlarna man bjuds på.

Festdrycken den bubblar i glasen och boksläppsfirarna är odelat förtjusta. En lång process med detta jubileumsårsprojekt är till ända nu denna vårljusa majmåndag. Leendena är befriade och stoltheten syns på debutanternas lite rätade ryggar.

– Många av oss har faktiskt erövrat en ny titel nu och kan foga bokillustratör till vår cv, teaterviskar en av dem med en blinkning.

Sammelsurium är en inspirerande källa till generationsöverskridande lekfull samvaro kring finurliga ord och betydelser.

Inte behövs här någon mera handling i texten men nog en ordförtjust vuxen med ro och ett lekfullt stråk i behåll.

– Hela 90 % av de inskickade teckningarna rymdes med i boken avslöjar förlagets representant **Christoffer Holm** och ett mycket trevligt projekt har det varit också för oss att få förverkliga, påpekar han nöjt.

– Boken förenar bokkonst med akvarellkonst och är ett perfekt exempel på vad ett kreativt samarbete kan resultera i.

– Har du hittat presidenten, frågar Veronica Belfrage.

När Sten Palmgren måste välja en favorit blir det den här.

SKRIBENT OCH FOTOGRAF: **Elianne Rehn**

Hundraåringen charmade aveiterna

Just som AV:s gäng höll på att äntra den beställda bussen till Lurens sommar-teater öppnade sig himlen och släppte ner dagens n:te störtskur. Vi klarade oss nästan torra med ett nödrop. Vädret bådade inte gott för en angenäm teaterupplevelse i det fria, men vi hoppades på det bästa. Följande gång vräkte regnet ner precis då vi hunnit bänka oss på den splitternya vridläktaren vilken välsignat nog hade försetts med ett tak. Men de arma skådespelarna hade inget tak och därför sköt man upp början med tio minuter för att vänta ut det värsta regnet. Det hade givetvis den fullsatta läktaren all förståelse för.

Så kunde musikalen *Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann* sätta igång och sen gick det undan. Vridläktaren snurrade för brinnkära livet och den ca tjugopersoner starka ensemblen bytte kläder, roller och positioner i ett svindlande tempo. Inga fler störtskurar störde uppförandet och allt gick som på räls. Uppsättningen var regisserad av **Johan Aspelin**, som också regisserat AV-teatern. Musikalen är gjord av **Johan Hwatz**, **Pierre Oxenryd** och **Markus Virta**.

Jonas Jonassons bok med samma titel kom ut 2009 och blev en bästsäljare. Rätt fort gjordes den till film. Sen tog det inte så många år innan någon kom på att det fanns alla element för en bra musical i denna story: fart, värme, humor och en berättelse som färdas världen runt.

Allan Karlsson bor på ett äldreboende och ska fylla hundra år. Personalen och de andra internerna förbereder sig för att fira honom

med tårta och kaffe och ett telegram från självaste kungen. Men Allan känner inte att han är färdig med livet ännu och hoppar ut genom fönstret och försvinner innan gratulanterna hinner komma. Så börjar en osannolik story som involverar skurkar, en hel kappsäck full med pengar och öden och äventyr runt om i världen medan Allan kommer ihåg och berättar om sina möten med världens ledande politiker. Han är mycket kunnig i sprängämnen och både den ena och den andra är intresserad av att få honom att bygga en atombomb eller andra massförstörelsevapen så han träffar bland andra **Stalin**, **Kennedy**, **Margaret Thatcher** och **Gorbatjov** samt en massa revolutionärer och terrorister av olika slag.

Musiken är trevlig men ganska jämntjock och bjuder inte på några "hitar" att gnola på hemvägen. Man måste lyfta på hatten för det kunniga och energiska amatörgänget som både sjunger, dansar och spelar en uppsjö av färggranna typer. Det fanns de som drog hela nio olika roller under föreställningen. Man kan bara ana sig till hur mycket arbete som ligger bakom musikalen. Den charmiga elefanten Sonja förtjänar en speciell eloge. Hon byggdes år 2023 för musikalen då den uppfördes vid Wermlands Operan. Sen flyttade hon till Danmark och blev en del av Cirkus Summarum. Nu firar hon lugna somardagar som ett dragplåster i Lurens' uppsättning av musikalen och hon fick många varma applåder.

Den nya vridscenen fick också stor uppmärksamhet och beundran, inte minst för att den erbjöd tak över huvudet för den talri-

ka publiken och smidigt följde handlingarna runt om scenen. Den första vridläktaren invigdes sextio år tidigare och sen reparerades den år 1982. Nu var det alltså dags att bygga en helt ny läktare som stod färdig för premiären 2026. Målet denna gång var att bygga en läktare som skulle stå sig i minst femtio år. Nu tror man att den ska kunna utvidga användningen av området på Lurens till andra former av kultur, frivilligverksamhet och regional utveckling.

Under pausen drabbades AV-gänget dock av ett missöde: den korg med semlor som beställts för oss hade plötsligt tömts av andra hungriga teaterbesökare. Det måste ha berott på bristfällig information om vem som fick äta vad och vi tröstade oss med att förse oss med bullar från följande bords korg. Trots en viss besvikelse och lite knorrande magar hämtade vi oss och lät inte missödet förstöra vårt goda humör. Under hemvägen var stämningen i bussen förnöjd och avslappnad. **Moxo Weckström** avtackades med en rungande applåd för arrangemangen och som svar på hennes fråga om det finns intresse för liknande utflykter i framtiden fick hon en rungande applåd till.

Med Allan Karlssons ord: "Den som bara talar sanning förtjänar inte att lyssnas på." Det må vara hursomhelst med den saken, men en god och fantasifull berättelse piggar upp. Det är som det är och det blir som det blir.

SKRIBENT OCH FOTOGRAF: **Moa Lindeman**

Glädjerika spelmän höjer festen – gemenskapen gör kretsen

Småborden är inburna i festsalen och fiolen är stämd. I kväll ligger en historisk festkväll framför oss, vi ska fira 115-års jubileum. Med dans, ja hur annars? Jo, också med ett uruppförande av folkmusik.

Men några timmar innan sitter vi i Klubb-lokalens soffgrupp och möts i samtal och reflektion kring folkdans, två hängivna dansare och en skribent som vill låna deras folk-dansarglasögon.

I väntan på en kommande matbit mumsar vi på överblivna Dominokex till kaffet. Vi fiskar efter något bortom de vackra dräkterna och dansturerna. I det böljande samtalet ska något fångas upp – okänt vad. Stora själen.

—När man upprepar den väldigt specifika refrängen i dansen många gånger så faller man i en slags meditation, som trans. När alla kan den och allt bara klickar och faller på plats. En upplevelse av upprepning som man inte kan förmedla till publiken. Och som sådan är Stora själen ändå alldeles för lång att uppträda med.

Det är **Maria Masalin** som berättar om dansen när en förhöjd upplevelse uppfyller alla förväntningar. Den är invecklad med komplicerade turer och refrängen med själning-en, eller slingringen, som man upprepar gång på gång utan att ta i hand.

Att dansa den är samtidigt exempel på den omsorg om traditionen som den praktiseras på AVH. Upprepning är inte enbart ett dramaturgiskt element i rörelsemönstret utan också central för traditionen.

Dansaren kan uppleva sin upprepande roll som att föra dansen vidare i historien, som en meningsfull motvikt till rotlöshet.

Maria:

– Vi har betoning på traditionen och hur vi sträcker vristen här i något specifikt danssteg eller vid uppvisningar. Bevarandet av traditionen är en viktig ambition det också även om dansglädjen är viktigast. Jag har dansat här i 15 år.

Marianne Degerth:

– Fast att memorera turlarna är jag inte bra på, jag dansar hellre fritt och luntar på andra. Lunta är jag bra på. Man ska bara veta vem man luntar på.

Maria:

– För att fungera här tillsammans i grupp behövs ett visst antal dansare. Det är inte jag själv som är det viktiga här. Perfektion är inte heller viktigt.

– Det som kommer an på en är att hänga med ända till slutet och inte bli där och stå. Man kan inte spralla när tempot är långsamt eller turlarnas ordningsföljd ska vara precis, inflikar Marianne och hennes händer vickar bestämt till eftertryck.

Maria:

– Marianne är jätteskicklig och hon uttrycker också sin inneboende rörelsegädje.

Marianne:

– Det är bara just dans som jag tycker om, som sätt att röra på mig. Men dansandet här i kretsen är inte bara dans, det är betydelsefullt som familj också. Halva nöjet är gemenskapen.

Maria:

– I goda ögonblick blir vi som en gemensam organism tillsammans. Om många är osäkra kan det gå helt åt fanders och då skrattar vi igen gott tillsammans - det är gemenskap det också.

Skribenten har observerat inlevelsen och munterheten på veckoövningen. Ibland ett himla räknande, som alla gör på sitt sätt,

Maria Masalin t.v. och Marianne Degerth har valssteget i ryggmärken.

till sånt som sitter i ryggmärken. Man gör stjärnor, efter ett tjut blir takten vild, ett halvt varv medsols och så går vi hem igen. Svenska ortnamn duggar tätt i dansnamnen; Oravais, Östgöta, Lappträsk ... Avslut i glad galopp med bestämt stamp på stamp. Inte att undra på att hissen går varm upp till onsdagsövningarna på femte våningen.

Musik gör, också här, glädjen ännu mera glädjerik. Kretsens skickliga och glada spelmän, **Henrica** på fiol och **Janeta** på dragspel är stort uppskattade humörhöjare.

Marianne:

– Att dansa till levande spelmansackompanjemang är en helt annan sak.

Maria:

– Ja, man kan helt enkelt hojta att nu tar vi om från punkt X i stället för att allt stannar upp och står väntande medan någon frusterat letar i en teknisk apparat.. Det är särskilt tydligt vid de otaliga omtagningarna av turlarna som hör till. I stället njuter vi av spontant samspel och umgänge allihopa. Vi har en helt annan kvalitet på samvaron, ett håll i gång.

Tidsbilder – då till sedan

– Vi har alltid satsat på levande ackompanjemang på AV. Spelmansskapet har rentav gått i generationer vetja, från far till son. Jag har dansat här sedan 1982 påpekar Marianne. Roligt att det finns yngre dansare med också som Maria. Själv är jag nästan 80 år och har dansat i 44 år – ända sedan jag skilde mig från min icke dansanta man.

Marianne som var mycket blyg som barn känner sig genom dansandet klart frimodigare också i att uppträda tillsammans med andra.

Maria:

– I dag har det där med roll som dam och kavaljer ersatts med förare och följare men utvecklingen går på finskt håll mot något i stil med "inner" och "ytter". Dansriktningen är nämligen alltid motsols och ringen har insidans dansare och utsidans dansare.

Dam och kavaljer börjar bli vackra ord från annodazumal för festbruk.

Förr skulle folkdansare inte byta danspar överhuvudtaget, valet var en gång för ➡

alla och oftast den äkta hälften men nu inser man bytesfördelarna både för utvecklingen och humöret; flexibiliteten och närvaron ökar och fokuset hålls uppe.

Marianne:

– Då i tiden brukade man ha mera samkväm ihop med andra folkdansare och det var roligt.

– När jag började dansa i tiden var det i Hangö för **Åke Blomqvist**, berättar Maria. Kan man gå så kan man dansa, hävdade han myndigt, man måste flytta foten och ta det turvis. Och där sattes nivån på dansen – man går. Sedan hoppar och stampar man lite. Det är enklare att lära sig och lära ut – ren koreografi. Men det här, hur du ska använda din kropp i olika rörelser är djupare.

Marianne:

– Roligt att dansa med dom som kan bättre men då lär man sig inte det där med att föra och följa. Maria fyller i med insikten om att man specifikt lär sig ansvar och att bära dansen om man själv är den som är lite längre hunnen eller lika långt kommen som paret man dansar med.

Brist på återväxt befaras leda till att föreningar snart hör till det förflutna.

Hur ser läget ut i den här kontexten?

Föreningen Brages folkdanslag är duktigast och bäst drillat. De har satsat på att ordna kurser också för barn och ungdomar men det har torkat ut nu.

Finlands Svenska Folkdansring erbjuder läger för barn och unga.

Och HUFFen, Haga Ungdomsförening är en jämförelsevis aktiv förening.

Där är visserligen många par sinsemellan och det händer att de fostrar sina egna nya medlemmar inom familjen. Men, de har också i över 20 år jobbat hårt på att trygga återväxten och har nu barngrupper från 0 år till nedre tonåren. Tonåringar som stannar kvar dansar sedan med vuxna. De är de enda i den svenskspråkiga Helsingforsregionen

som klarar av att få med nya generationer.

På AVH upprätthåller man aktivt folkdans med den äran men med återväxten går det sådär.

– Här åldras vi nog tillsammans misstänker vi, tillägger Marianne.

Ett gott åldrande uppenbarligen. Övningarna är det viktigaste – och att det finns folk på golvet. När någon ny har kommit har en mer erfaren dansare tagit sig an den personen. Det är den gemenskapen som gjort och gör att gruppen finns kvar idag.

Maria och Marianne rör sig påfallande graciöst i dans. Förmedlar intrycket av ett gemensamt svävande energifält på dansgolvet. Hur kommer det sig? De visar sig ha plockat upp somt från ett vidare fält.

Maria har inspirerats av en kursledare som befrämjar improvisation. Han har skapat en egen stil och sätt att lära ut sådan pardans. Medveten närvaro med kunskap om hur du använder kroppen, och hur foten, när du ska spänna dina bäckenbottenmuskler eller töja nacken för att skydda din ryggmärg när du hoppar.

Fångar vi upp något här, något som kunde locka återväxten?

”Det frågtes blott, det gafs ej svar” skrev **Runeberg**. Men tänk om en fråga ger flera nya frågor som i sin tur kan ge hopp. Hur kunde ett nästa steg se ut för Folkdanslaget? Tänk om den individuella självförverkligande livsstil, som är vanlig i generationerna X och Y, kunde prövas som komplement till traditionen och gemenskap? Tänk om utveckling av personliga uttryck, kroppskunskap eller självomsorg inkluderas? Improvisation i någon form kanske?

Maria:

– På våravslutningen improviserade jag Vörå-menuetten som pardans på scen. En rolig utmaning. Här på AV dansar vi gärna hela spektret av våra finlandssvenska folkdanser, inte så att nån viss sort skulle vara favorit. Men, visst Skotten är populär. Man får kickar när det finns möjlighet att byta par i dansturer, då är det fest.

Och nu är det dags för just det – fest.

SKRIBENT OCH FOTOGRAF:
Elianne Rehn

Festyra för spelmännen

Folkdans varje onsdag

Dansövningarna hålls under terminerna onsdagar kl. 19–21. Ledare för dansen är varannan vecka Margareta (Keta) Rönn och varannan vecka Antonia (Tona) Palmén och Kristina (Koko) Weimer. Som spelman har vi på fiol Henrica (Hencu) Westerholm, som vid förhinder ofta vikarieras av Janeta Österberg på dragspel. Repertoaren består av Finlands Svenska Folkdansrings (FSF) årsprogram och andra favoriter.

I dagarna tre hade de skäl att fira, spelmännen och studiekompisarna på linjen för folkmusik på Sibeliusakademin, **Henrica Westerholm** på fiol och **Janeta Österberg** på dragspel.

Kvällen innan hade Janeta tagit sin musikkandidatexamen med examenskonsertern Ett livsöde i Kvarkens skärgård, i kväll firar de med oss på AV och kvällen därpå ska det bli Släppkoncert för musikmagister Henricas andra CD-album.

De här skickliga folkmusikernas välför-

tjänta glädje genomsyrade kvällens stämning.

– Henrica var först här och när hon sedan började behöva inhoppare frågade hon mig. Den vägen kom jag med. Det är roligt att spela här, berättar Janeta.

Hon har tidigare läst juridik, bl.a. mänskliga rättigheter vid Åbo Akademi.

– Samma år som jag skrev min gradu i Åbo började jag vid Sibelius-Akademien.

SKRIBENT OCH FOTOGRAF: Elianne Rehn

Fest med dansen i huvudrollen

Vädret är nådigt, stämningen lättsamt glad. Festlig och bekväm klädsel är anbefalld!

Ett eko från svunna jubileer anas i luften när kretsordförande **Antonia Palmén** inleder firandet av 115-årsfesten med ett välkomnande tal. Utöver den stolta anledningen till kvällens fest uppmärksammar hon kretsens spelmäns dagsfärska framgångar, en musikexamen och ett CD-släpp.

Upplyftande hyllningar från gratulanter lyfter festhumöret ytterligare och jubilarer tillönskas många år av dansfylld framtid.

Men hit har inte gästerna kommit för att sitta stilla på stolarna, och nu närmar sig huvudsaken, den som lockat hit den danssugna gästpubliken denna onsdagskväll i maj.

Ansikten lyser upp av förväntan när dansledaren tar vid och borden står snart öde. Nu skall den lika omtyckta som obligatoriska Festpolonäsen inleda dansen.

Leendena blir bredare allteftersom kommandona ljuder i det här välorganiserade samspelet. När "Öppna port" ljuder i salen stiger ivern ytterligare. Akta höfterna, hördes det också och kändes inkluderande för ovanare dansgäster och en och annan ledopererad.

Som förnämlig ledare för festtillfällets dans hade anlitats svenskfinlands enda utbildade danspedagog **Heidi Palmu**, från HUF; i kväll kunde föreningens alla dansledare fullt koncentrera sig till takterna på sin egen fest.

Vant grupperade sig mysande aveiter till Familjevalsen; som kutym dansas den så länge tills alla fått sitt första par tillbaka. Det blev många svängom i nöjet med en massa nya par.

Med hela tre inspirerade spelmän, när kretsens tidigare spelman **Monica Tiila** också anslutit, går dansandet undan med särskilt schwung. Somt stegas ut men här lyssnar man och dansar på samma gång. Att titeln spelmän som ord otippat i dag har börjat ge queer associationer stör ingen i

sammanhanget, här skämtas det oförfärat om hur vi byter kön i farten i dansen.

När ett uruppförande står på programmet, som här nu, blir det en jubileumsfest i dubbel historisk mening och känns också som ett privilegium för åhörarna. **Janinas** egenkomponerade menuett, "Jouhikko" börjar lite vemodigt först, tempot ökar och melodin lockar till inlevelse. Intrycket av närvaro stannar kvar.

Salsdörrarna stod på vid gavel ut mot innergården där grillning pågick och en somrig buffé med hemlagad potatissallad och piroger kompletterade utmärkt det folkliga temat.

Med valsfattning nystartades dansen efter pausen. "Oh Susanna" och många fler med-

ryckande stycken blir det dansat till, med svängom, nytt par och DoSiDo med egen kompis.

En äkta dansfest minsann med alla gäster som inte såg ut att ha en tanke på att sluta när skribenten avvek. Och tillsammans med tonerna från violinen och dragspelen, med **Antonia Palméns** inledande ord ännu ringande i öronen: "Alla är lika välkomna, den som kommer upp en gång om året som den som dyker upp varje vecka."

Och dansen den fortsätter i AV-huset, i kväll och vidare mot nya jubileer med rätta steg, hopp och bestämda stampanden.

SKRIBENT OCH FOTOGRAF: **Elianne Rehn**

Helge Löfman i våra minnen

”Under höstterminen anordnades igen en kurs i gammaldans, inalles 6 ggr. 9 nya medlemmar värvades från denna kurs”, enligt årsberättelsen 1972. Två av dessa ”värvade” var **Anja och Helge Löfman**.

Folkdanslaget blev parets hemvist med dansövningar, uppvisningar, fester och resor till folkdansstämmor i eget land och ut i Norden. Under 70-talet blomstrade folkdansen överlag, danslaget kunde ha upp till 21 uppvisningar under ett år, som 1978. Anja och Helge var med överallt, dem kunde man lita på.

En aktiv person får åta sig förtroendeuppdrag. Två år senare, 1974, invaldes Helge i lagets styrelse och hade olika uppgifter, den längsta tiden som ordförande, 1978–1985. Inom AV Huvudföreningens styrelse verkade han från 1983 till 1992, med bl.a. uppgifter inom orienteringskommittén.

Redan på 70-talet fick folkmusiken en roll i Helges liv. Han började spela till folkdans. Då danslaget under flera år hade en ”nybörjargrupp” för dem, som kommit till laget efter någon kurs, stod Helge för musiken. Vid behov spelade han för juniorerna. Han började spela tillsammans med andra spelmän, i mindre och större sammanhang och var med på utbildningskurser ordnade av Finlands Svenska Folkdansring. Helge var länge aktiv inom Brages spelmanslag och ordnade upp spelmanslagets arkiv. Han verkade inom Sibbo spelmanslag som ordförande och inom Sibbo svenska pensionsförenings orkester som spelledare.

Helge Löfman brann för folkkulturen och traditionerna. Han samlade in noter efter gamla spelmän i hembygden Sibbo och tecknade upp dansen Sibbo fyrkant, efter sin år 1895 födda mor. Han publicerade artiklar om folkmusik och spelmän i olika tidskrifter. Helge hade även en stor samling frimärken och gamla julkort.

För sina insatser inom AV uppmärksammades Helge med Understödsstiftelsens förtjänstplakett med inskriptionen ”Med tacksamhet”. Föreningen Brage förärade honom Guldlyran och Svenska Folkskolans Vänner Hagforsmedaljen.

I sitt yrkesverksamma liv verkade Helge Löfman som maskinmontör. Han var född 1938 och avled 2026. Vi minns vännen Helge med uppskattning, tacksamhet och glädje.

Helge Löfman t.v. hade samlat sina spelkamrater för att spela till den gemensamma dansen som Folkdanslaget, Seniordansklubben och Juniorfolkdanslaget framförde vid AV Huvudföreningens 100-årsjubileumsfest i Helsingfors Universitets Solennitetssal, 1991.

SKRIBENT OCH FOTOGRAF:
Gunnel Bishop

Folkdanslaget har medverkat i nordiska folkdansstämmor i alla nordiska länder. Helge med Finlands flagga vid den nordiska stämman i Holstebro i Danmark, 1979.

Musik ska byggas utav glädje

Röstrebellernas sommarkonsert den tredje juni med AV:s 135 år som tema var en uppvisning av glädje, energi och scenutstrålning. Det är ju det som kretsens mentor, inspiratör och dragare **Marika Krook** har som ledtråd: hen som vill ska få sjunga vad hen vill och känna att hen är en stjärna på scenen. Rebellerna gjorde det inte lätt för sig utan hade valt ganska krävande sånger och till och med arior att uppföra. Det var modigt och det var roligt. Musik är inspirerande, befriande, hälsosamt för kropp och själ inte minst för dem som framför den.

Under konsertens gång presenterades AV:s verksamhet både genom historien och ge-

nom att presentera de nu fungerande kretsarna. Sedan hade rebellerna valt sånger som t.ex. *Teaterråttan Emma* för AV-teatern, *My funny Valentine* för Walentinakören och *The Gambler* för Bridgeklubben. Seniordansarna och Squaredansarna illustrerades av en dansgrupp och Qigongen av en sång på kinesiska (jodå!) och tillhörande rörelser. Mycket fyndigt.

Rebellerna hade bjudit in en gäststjärna, **Fred Sundwall** från Bridgeklubben, och han sjöng *Satumaatango* med imponerande röstresurs. Sånger och danser ackompanjerades av **Riitta, Seppo** och Altra Volta – ett slag för samarbete mellan kretsar

alltså. Och alltsammans avslutades med **Lill Lindfors'** Musik ska byggas utav glädje som framfördes av hela ensemblen. Och så var det ju. Röstrebellerna demonstrerade att de har det väldigt roligt tillsammans och njuter av det de gör. Vi väntar på nästa konsert och hoppas på en livligare uppslutning av aveiter från andra kretsar. Det vidgar vyerna att bekanta sig med vad andra sysslar med inom samma förening och i samma lokaler och det finns rikligt med möjligheter att samarbeta.

SKRIBENT: Moa Lindeman
FOTOGRAF: Raili Takolander

Spelmännen Janeta Österberg och Henrica Westerholm ackompanjerar dansarna.

Linedance, menuett och sång på livad fest

Det var en skön vårkväll och jag var på väg till AV:s vårfest. Plötsligt slogs jag av en bekant känsla från förr – ett litet pirr i magen. Våravslutning och sommarlov!

Det var det ju också – den intensiva verksamheten under jubileumsvåren gick mot sitt slut och kröntes nu med en fest. Många såg säkert en välförtjänt sommarledighet hägra.

I garderoben önskade vaktmästare **Oskar Thesslund** gästerna välkomna. På väg upp i trappan hördes redan sorlet av gäster och festkänslan infann sig strax. En förväntan att träffa vänner och bekanta och få bli överraskad av programmet. Vänner och bekanta var på plats redan innanför dörren till foajen och festsalen där **Åsa Laukonlinna** sålde Konstklubbens nyss utgivna trevliga ABC-bok som väckte förtjusning och diskussion.

I festsalen serverades mjöd som välkomstdrink. Salen var möblerad med småbord och gästerna sökte sig till bords. Mjödet var gott och mycket snart hade ljudnivån i salen nått höjder, som krävde extra ansträngning av ordförande **Kristina Björkvall**, för att få det glada pratet att tystna, så hon kunde önska oss välkomna.

Kristina önskade gästerna hjärtligt välkomna till festen. Hon berättade att årets fest var speciellt planerad för jubileumsåret. Förr firades våren i samband med månads-mötet i maj. Hon meddelade sedan att festprogrammet startar med korvgrillning på innergården.

Frestande dofter från innergården hade redan sökt sig in i salen så det blev snabbt en kö ut till innergården. Där stod grillmästaren **Peter Österberg** med hjälpredor och delade ut välsmakande korv med tillbehör.

Efter att vi försett oss med godsakerna från grillen fortsatte programmet med Seniordansarnas linedance uppvisning. **Alf Skogster**, välkänd profil i danskretsar, och i vidare kretsar som Linedance-Affe, presenterade sin lilla grupp på sex dansare. Många fler dansar, men enligt Alf hade rampfebern slagit till och reducerat gruppen. Gruppen uppförde två danser till shantys med bravur. Alldeles särskilt imponerande för en som hela sitt liv haft svårt att skilja på höger och vänster. Så pass medryckande var dansen och musiken att publiken snart klappade med i de taktfasta tonerna. En riktig humörhöjare var det!

Efter den livliga dansen fick vi luta oss tillbaka och njuta av Walentinakörens sköna, välbekanta sånger "I folkviseton" och "Så länge skutan kan gå" som leddes av körens dirigent **Kati Sannelvuo**.

Sedan var det dags för kaffepaus. I kön till kaffe med dopp träffades bekanta och fick sig en liten pratstund.

Programmet fortsatte med Folkdanslagets uppvisning under ledning av **Antonia Palmén**. Antonia presenterade dansprogrammet som bestod av fyra menuetter – små korta danser.

Mellan danserna fick vi höra detaljer om

menuetterna och deras ursprung. Denna gång var menuetterna från Svenskfinland. Vi fick också höra att hoppsteg som förekommer i Oravaismenuetten är en fråga om "vara eller icke vara", och vi fick prova på den med och utan hopp.

Dansarna ackompanjerades av **Henrica Westerholm** på fiol och **Janeta Österberg** på dragspel. Antonia berättade att också spelmannens humör påverkar både musiken och dansen. Här förmedlades musiken med gott humör. Publiken levde med i musiken och det ryckte i benen på en och annan på grund av dansarnas egna energiska dansglädje.

Snart fick vi igen njuta av Walentinakörens fina sång med "Sakta vi gå genom stan" och "Summer Night".

Också alla trevliga fester tar slut och nu var det dags att stämma upp i den avslutande allsången "Jag tror på sommaren". Sången ljöd med sådan kraft och inlevelse att alla som redan haft dans i benen tog sig en sväng till sommarvalsen.

Jag tror vi alla var övertygade om att sommaren nu faktiskt var på väg och vi hade med festen hjälpt den på traven!

SKRIBENT:

Festdeltagare **Christine Westerholm**

FOTOGRAFER:

Raili Takolander, Annemay Forsberg
och **Elianne Rehn**

Kati Sannelvuo leder Walentina-kören.

Linedans, Alf "Affe" Skogster och Seniordansarna.

Kö vid grillserveringen.

Peter Österberg, Casten Idström och Antonia Palmén.

Luftväxling, folkdräkter och muggar

Knappt fyrtio röstberättigade medlemmar deltog i vårmötet den 12 april. På agendan fanns bland annat föreningens ekonomi, föreningshusets luftväxling, folkdräktsarkivet och en ny styrelsemedlem.

Ordförande **Kristina Björkvall** inledde med årsberättelsen. Formuleringen om att styrelsen i princip beslutat att satsa på maskinell luftväxling när husets lokaler renoveras väckte diskussion. På höstmötet hade det ju talats om att föreningen inte borde ta mera lån. Kristina förklarade att principbeslutet fattats redan före höstmötet och främst gäller lokaler som ska hyras ut till nya hyresgäster. Den luftväxling som diskuterades på höstmötet, i lokalen som Stationens barn hyr och i Kretsarnas sal, omfattas alltså inte direkt av beslutet.

Skattmästare **Jörgen Ingman** presenterade bokslutet och **Ann Charlotte (Ancha) Berglund** presenterade sin kassaflödesanalys. Ancha fick frågan hur föreningen kunde undvika inkomstskatt. Hennes råd var att följa ekonomin aktivt under året, göra kvartalsbokslut och ungefär en månad före årsskiftet se om det finns pengar som kan användas till investeringar.

Verksamhetsberättelsen för föregående verksamhetsår och revisionsberättelsen presenterades också, utan anmärkningar. Bokslutet fastställdes och styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Det blev inga överraskningar i valen. **CGR Camilla Viherlaakso** fortsätter som revisor och revisorssamfundet **Revico Grant Thornton Ab** som suppleant. **Folke Lindberg** fortsätter som verksamhetsgranskare och **Monika Weckström** som suppleant.

En förändring sker däremot i styrelsen. När **Ann Charlotte Berglund** avgår valdes **Monica (Moa) Lindeman** till ny styrelsemedlem för perioden 12.4.2026–31.12.2027. Moa har varit medlem sedan 2013, var tidigare aktiv i Walentinakören, numera ordförande för Vox Seniora och medlem i Aveitens redaktionsråd.

Folkdräkterna behöver få bättre plats

En av mötets längre diskussioner gällde folkdräkterna. Sedan föreningen avstod från den tidigare klubblokalen i tredje våningen har dräkterna förvarats så trångt att de riskerar att ta skada. Preliminära diskussioner har därför förts med Brages dräktbyrå om en eventuell överlåtelse.

Föreningen har omkring 30 kompletta damdräkter, några herrdräkter och 15 junior-

dräkter. **Kristina (Koko) Weimer** berättade att Brage gärna tar emot en donation, men inte om den är förenad med villkor – och de finska dräkterna är de inte intresserade av.

Antonia (Tona) Palmén föreslog att man börjar med att överlåta juniordräkterna till Brage och fortsätter diskussionen på höstmötet. Detta godkändes av mötet, som gav styrelsen fullmakt att bereda och fatta fortsatta beslut om dräkterna.

Fastigheten och jubileumsmuggarna

Även fastigheten behöver uppmärksamhet. Den nya disponenten anser att det mest akuta är att renovera gaveln på innergården. På längre sikt behövs ändå bättre luftväxling i hela huset. Salsgolvet underhålls under sommaren.

Under övriga ärenden framfördes en hälsning från **Martin Paul**, överlärare vid Borgå folkakademis teaterlinje; klagomål som gäller teaterlinjen eller eleverna ska riktas till honom och inte till eleverna.

Och så var det jubileumsmuggarna. Projektet har gått flera turer, bland annat eftersom en felaktig logo figurerat i processen. Nu är en korrekt version beställd och märkestalko på upptåg – läs mer om det på sidan 7.

SKRIBENT: Anna Kujala

Samtal med trappgrannen – medan vi sover

Om unga med utmaningar och om mommofaktorn fick vi alerta av-eiter oss ett belysande samtal med inbjudne **Tomas Luoto** ledigt sittande på

scenkanten. Han jobbar som handledare på organisationen Stationens barn, med unga som riskerar att hamna i konflikt med lagen. Hans förtroendefulla relation med de unga är avgörande, A och O för att kunna hjälpa dem.

Där tidningsrubriker om knivdåd väcker förfäran hos oss vidgar Tomas med sina bakgrundsinsikter vår syn till sammanhangen, människorna runtomkring. Mobbningen givetvis och rädslan, men också något han kallar mommofaktorn. En del unga har en fördel framom andra – de har tillgång till en äldre generation också. Det är värdefulla kontakter i sig redan, och när föräldrarna själva är illa ute, vem annan bryr väl sig?

Svenskspråkiga har ofta bättre skyddsnätverk, men samtidigt – skammen är en stor utmaning i de svenskspråkiga kretsarna. Vi måste normalisera att tala öppet om att våra barn inte är undantag utan har samma sorts problem, påpekar Tomas. Våra skolor har inte haft redskap för att stödja elever sedan de begått exempelvis narkotikabrott eller rån.

Tomas Luoto, Stationens barn.

– Det behövs en svenskspråkig person som förstår ankdamms logik, men samtidigt också kan systemen.

För tillfället stöder organisationens stab på drygt femtio personer 86 barn och jobbar med dem på olika sätt. Inte bara på sitt café Walkers dit de unga kommer själva, Tomas och hans uppsökande kolleger ger sig ut på stan i sina svarta skinnjackor och medlar i konflikter där medan andra vuxna sover. De deltar i kontakter mellan familj och myndigheter. Utreder problem, förstår diagnoser, stöder och kan processerna. Bistår vid barnskyddssamtal och förhör. Skrattar ihop, har den tiden för den unga.

– Alla tonåringar är också barn ännu, betonar Tomas från organisationen Stationens barn – som avtackades med en kasse, till brädden fylld med karameller. Allt gott och tålamod önskar vi dem. Skinnjackan dras på, arbetspasset börjar nu medan pyjamasdags hägrar för åhörarna.

SKRIBENT OCH FOTOGRAF: Elianne Rehn

Årsberättelsen 2025 – ett sammandrag

Allmänt om föreningen och föreningshuset

Under 2025 skedde inga dramatiska förändringar bland kretsarna. Satsningen på gemensam verksamhet för alla medlemmar fortsatte och det mångsidiga programmet uppskattades. Dels var tanken att erbjuda även dem som inte hör till någon specifik krets program inom föreningens ramar och dels ville man stärka känslan av samhörighet också utanför kretsgränserna. Ordförande **Tina Björkvall** poängterar i sitt förord till årsberättelsen att föreningsverksamheten upprätthålls av engagerade medlemmar som offerar tid och möda på att skapa och upprätthålla utbudet av hobbyverksamhet. Det är värdefulla insatser som inte är alldeles självklara i dagens värld. Tanken bakom ideella föreningar är att aktiva medlemmar är genuint intresserade av att verka tillsammans och inte gör det med tanke på eventuella arvoden, skriver Tina. Men helt utan avlönad arbetskraft kan inte en så stor förening som vår klara sig.

Föreningens medlemmar och organisation

Medlemstalet per den 31 december 2025 uppgick till 784 medlemmar. Under året skrevs 32 nya medlemmar in och 27 medlemmar avled. Medlemmarnas genomsnittliga ålder var 73 och medianåldern 76. Kvinnorna var nästan dubbelt så många som männen.

Vårmötet hölls den 30 mars, men eftersom bokslutet och revisionsberättelsen ännu inte var klara så bordlades behandlingen av dem till ett extra föreningsmöte, som hölls den 27 april.

Höstmötet hölls den 23 november och vid mötet godkändes verksamhetsplanen för år 2026 samt budgeten. **Tina Björkvall** omvaldes till ordförande. I tur att avgå var **Viveka Högnäs-Mellner** och **Holger von Troil**. **Peter Österberg** avgick på egen begäran trots att hans mandatperiod skulle ha varat till slutet av 2026. Som nya styrelsemedlemmar invaldes **Christel Holmlund** och **Tomas Tallqvist** på tre år var och **Jörgen Ingman** för Peter Österbergs återstående mandatperiod.

Fester och samkväm

Föreningens traditionsrika barnfest ordnades som vanligt på trettondag, den 6 januari. Festen besöktes av Finlands Lucia och på programmet stod bandet Robin Hund & hans glada orkester samt mete, ringlekar och julgubbe.

Årsfesten firades 16 mars. Den förre Europaparlamentarikern **Nils Torvalds** höll festtalet om Europas utmaningar och festpubliken underhölls av Walentinakören, Altra Volta och Folkdanslaget.

RöstRebellerna ordnade ett karaoke-jippo med start på närkrogen Anna K och fortsättning på föreningshuset. Detta skedde den 6 april.

Trädgårdsutskottet öppnade säsongen den 26 april på innergården. Grillen togs i bruk och utespel spelades. Gården snyggades upp och man sådde blomfrön.

Den 17 maj ordnade Walentinakören en Eurovisionskväll med tv-sändning från Basel i festsalen som knytalas. Trädgårdsutskottet assisterade genom att grilla korv på innergården.

Bokklubben bjöd in till boklånekaffe i biblioteket den 26 maj och kansliet ordnade sommarkaffe för föreningsmedlemmarna den 25 juni och den 16 juli.

Kretsstyrelsesamkvämet den 17 september inledde höstens verksamhet. Styrelserna för alla kretsar kallades samman för att diskutera aktuella frågor, informationskanaler samt jubileumsårets program.

Trädgårdsutskottet ordnade whiskyprovning på innergården den 4 september. Efter testningen följde grillning.

Höstfesten ordnades den 18 oktober. I mexikansk anda bjöds det på tacos med fyllningar, drink på grapefrukt och tequila, mexikansk öl samt efterrätt.

Svenska dagen firades traditionsenligt den 6 november. Festtalare var **Harriet Abrahamsson** med sitt Fredrikatal som hon framfört då hon mottog Fredrika Runeberg-stipendiumet i Borgå 2024. Talets tema var "Vi är länkar av liv genom historien". Vid festen presenterades också den nyinköpta husbondsvimpeln. Vox Seniors framförde två sånger under **Sofia Lindroos'** ledning och Altra Volta spelade under serveringen.

AV Huvudföreningen och AV Centralförbundet stod värd för för årets höstsammankomst den 8 november i Kretsarnas sal. Nästan alla AV-föreningar var representerade. **Nils Torvalds** höll ett anförande om den geopolitiska situationen, vilket väckte livlig diskussion bland åhörarna.

Den 15 november och den 3 december ordnades stoltvättstalko med ångtvätt. Totalt deltog ett tiotal medlemmar i arbetet som resulterade i rejält uppfräschade stolar.

Under självständighetsdagen den 6 de-

cember välkomnade trädgårdsutskottet till förfriskningar på innergården. Festen firades i snöslask och årets sista korvar grillades. **Oskar Thesslund** premierades med ett diplom och hederstiteln "hedersträdgårdsmästare" för sina insatser utskottet till fromma.

Föreningens julfest firades den 14 december. Walentinakören arrangerade Luciaprogrammet och sjöng julsånger. Festen avslutades efter glöggpausen med polonäs.

Kurser och föreläsningar

Nils Torvalds drog tre diskussionstillfällen i september-oktober med europeisk säkerhetspolitik som tema.

Författaren **Karin Collins** var inbjuden av Bokklubben den 13 november och då tillställningen var öppen för alla aveiter så var foajén fylld till sista plats.

Marika Danielsson höll ett föredrag om krisberedskap efter höstmötet den 23 november.

Tävlingar

Året inleddes i traditionell stil med frågesporten om Dr Bunduls pris den 11 februari. För frågorna stod folkdanslaget som vann tävlingen föregående år. Detta år vanns tävlingen av Bokklubben. Bridgeklubbens lag kom in på andra plats.

Promenadororienteringen ordnades den 5 oktober utgående från Stansvik gård på Degerö och där avnjöts även laxe-soppa som avslutning på orienteringen. Åtta lag deltog och tävlingen vanns av Folkdanslaget och Vox Seniors kom på andra plats.

I november lanserade Umgängeskretsen en snapsvisetävling. Bidragen sjöngs och vinnaren skulle röstas fram vid jubileumsfesten i februari 2026.

Utfärder och exkursioner

Programutskottet ordnade ett besök på Ate-neum den 16 april.

Lars Silén ordnade ett tillfälle för medlemmar att flyga drönare den 24 maj.

En busslast aveiter åkte den 29 juni iväg till Raseborgs sommar-teater för att se musika-len *We Will Rock You*.

Den 9 oktober såg tjugofem aveiter Klockriketeaterns pjäs *Divan* på Svenska teaterns Amos-scen.

Sveriges ambassad besöktes av drygt fyrtio medlemmar den 17 november med ambassadör **Peter Ericson** som värd.

Övriga publikevenemang

Kretsarna bjöd på ett omväxlande och digert program under året, som inleddes med Vox Senioras jubileumskonsert "Fem år – fem årstider" lördagen den 1 februari. Firandet fortsatte med den specialbeställda "Hop-pets mässa" den 4 oktober, komponerad av **Jan Hellberg** och med text av **Katarina Gäddnäs**. Platsen var Mejlans kyrka och i mässan ingick nattvardsgång. Slutligen höll kören en julkonsert tillsammans med Grankullakören CanTanter i Grankulla kyrka den 10 december.

Walentinakören ordnade sin sedvanliga vändagskonsert den 14 februari kallad "And so it Goes" tillsammans med kören Tonfallet från Jakobstad. Floradagen till ära, den 13 maj, uppträdde kören på caféet Caisan Helmi i Kajsaniemi. Den 9 december bjöd kören på julstämning med några körsånger, allsång, hembakt och glögg.

AV-teatern inledde föreställningssäsongen den 14 mars med komedin Boeing-Boeing av **Marc Camoletti**.

Den 5 mars ordnades konserten "From Dusk to Dawn" med **Sebastian Silén** på violin och **Satu Eljärvi** på piano.

En kammarmusikkonsert med Agora Musikkollektiv ordnades den 28 maj.

RöstRebellerna gav sin första konsert kallad "Sommartoner med glimten i ögat" den 12 juni under ledning av kretsledaren **Mari-ka Krook**. Den 26 oktober var rebellerna färdiga för följande konsert "RöstRebellerna goes Pop and Rock!"

Konstklubben bjöd allmänheten på vernissage med akvareller under namnet "Slumpen för..."

Styrelsen

Föreningens styrelse sammanträdde tolv gånger under året. Styrelsearbetet kretsade som tidigare till stor del kring ekonomi och fastighetsfrågor. Renoveringsbehov uppstod både genom föreningshusets allmänna kondition och genom hyresgästernas krav på förbättringar. För att ge styrelsen en tydligare bild av föreningens ekonomiska ställning utvecklades en kassaflödesrapportering. Bokslutet preciserades för att vara mera informativt än tidigare och kompletterades med en åskådlig sammanställning av de största intäkterna och kostnaderna.

Många avtalsfrågor var aktuella under året. Ett nytt hyresavtal ingicks med Helsingfors schackklubb för spelåret 2025-26 och med Akans teaterlinje för läsåret 2025-26. Ett ramavtal för elarbeten ingicks och förhandlingar fördes för att ingå ett konsultavtal om tekniska disponenttjänster. Till

kansliet anställdes en assistent på deltid och deltidssavtal ingicks också med verksamhetsledaren. En it-assistent städslades med ett avtal om arbetsprövning fram till februari 2026.

En strategigrupp tillsattes då styrelsen upprepade gånger konstaterat att strategiska linjedragningar behövs för att styra beslutsfattandet både i fråga om fastighetsförvaltningen, ekonomin och föreningsverksamheten.

Nämnder och utskott

De äldres råd sammanträdde två gånger under året.

Valnämnden sammanträdde sammanlagt sex gånger. Under hösten intervjuades alla styrelsemedlemmar personligen för att utreda önskemål och behov inför det kommande årets styrelsearbete.

Inventeringsnämnden har i uppdrag att gå igenom föreningens inventarier inför vårmötet.

Biblioteksutskottet höll tre möten under året. Man kom med nya idéer för att utveckla biblioteket.

Information

Föreningens tidning Aveiten utkom med fyra nummer under året. Föreningen deltog också i bokmässan genom att ha en bunt färsk tidningar som intresserade kunde bläddra i och plocka på sig.

Nyhetsbrevet utsändes sammanlagt femton gånger under året, vanligtvis i början av varje månad.

Föreningen har en aktivt uppdaterad webbplats (<https://avh.arbetetsvaner.fi>). På webbplatsens Kalender & aktuellt-sida hittar man ny och aktuell information, Aveiten och andra dokument. Även föreningens Facebook-konto uppdaterades regelbundet med bilder, puffar, affischer och trevliga inlägg före och efter olika evenemang.

Informationen skötes av informationsutskottet.

Kansli och personal

Niki Hamro fortsatte att vara föreningens verksamhetsledare med helhetsansvar för administration, ekonomi och fastighetsfrågor.

Stella Wahlström anställdes som kansliassistent den 10 mars.

Oskar Thesslund skötte arbetet som vaktmästare. Biblioteket och medlemsregistret skötes av **Åsa Laukonlinna**.

Julius Bäckman började sin arbetsprövning som it-assistent den 3 november med avtal om att fortsätta till den 2.2.2026.

Representation och samarbete

Föreningen representerades vid Arbetets Vänner Centralförbundets årsmöte i april av **Tina Björkvall** och **Lars Silén**.

Understödsstiftelsen för Arbetets Vänner Huvudföreningen sr beviljade betydande understöd för föreningens verksamhet. Från stiftelsens minnesfonder Harry och Anita Anderssons fond samt Helly och Görran Hallboms fond beviljades understöd till de av föreningens kretsar, vilkas primära verksamhet är sång eller musik.

Föreningen var representerad i Arbetets Vänner Huvudföreningens Kulturfonds delegation, som är ett rådgivande organ i anslutning till AV-kulturfondens årliga allmännyttiga stipendieutdelning.

Flera av föreningens kretsar verkar i samarbete med Svenska Folkskolans Vänners Studiecentral. Föreningen beviljades kursbidrag för kretsverksamhet med avlönade ledare.

Svenska Folkskolans Vänner rf:s kursverksamhet utnyttjades av föreningen, liksom också Förbundsarenans kurser och seminarier.

Glöggmingel på temat En hållbar jul hölls i AV-huset i Kretsarnas sal den 3 december i samarbete med Natur och Miljö samt Marthorna.

Föreningen representerades i Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse sr:s förvaltningsråd genom **Harriet Rydberg**, som är rådets ordförande.

För att bevaka kretsarnas intressen har föreningen liksom tidigare varit medlem i Finlands Bridgeförbund rf, Finlands Svenska Folkdansring rf, Helsingfors Folkdansdistrikt rf, Finlands Svenska Damkörsförbund rf, Finlands Svenska Körförbund rf, Helsingfors sång- och musikförbund rf och Finlands svenska sång- och musikförbund rf.

Helsingfors schackklubb rf. hyrde under året salar i föreningshuset två kvällar i veckan.

Nylands teaterlinje, som drivs av Borgå folkakademi (Akan) hade undervisning i föreningshuset i januari-februari samt från augusti till december.

Kretsarnas verksamhet 2025

utöver det som tidigare i sammandraget nämnts

I nom föreningen verkade under året totalt tretton kretsar och en grupp: AV-teatern, Bokklubben, Bridgeklubben, Folkdanslaget, Konstklubben AV, Musikklubben Altra Volta, RöstRebellerna, Sandelssällskapet, Seniordansklubben, Squaredanslaget med Rounddans, Umgängeskretsen, Vox Seniora och Walentinakören samt en Qigonggrupp.

Här nämns bara ordförande och sekreterare. Övriga funktionärer finns i den fullständiga verksamhetsberättelsen, som man kan läsa på webbplatsen. Likaså kan den fullständiga verksamheten läsas om där.

AV-teatern

Ordförande: **Robin Sundberg**

Sekreterare: **Nina Henriksson**

Kretsens årsmöte hölls den 25 januari. Styrelsen sammanträdde sex gånger under året.

Årets pjäs *Boeing-Boeing* av **Marc Camoletti** hade premiär den 14 mars och framfördes tolv gånger. Regissör var **Jermo Grundström**. AV-teaterns medlemstal uppgick den 31 december 2025 till 25 medlemmar.

Bokklubben

Ordförande : **Karin Bergman**

Sekreterare: **Viveka Högnäs-Mellner**

Bokklubbsledare: **Sissel Korpisola**

Värmöte hölls den 8 januari och höstmöte den 8 oktober. Antalet medlemmar per den 31 december var 18.

Kretsens verksamhet går ut på att tillsammans välja och rösta fram böcker att läsa med tonvikt på nordisk litteratur.

En lista på lästa böcker finns i den egentliga verksamhetsberättelsen.

Utom författarbesöket (**Karin Collins**) ordnade klubben ett par haiku-kvällar. Bokklubbens medlemmar deltog i litteraturevenemanget Helsinki Lit.

Bokklubben producerade innehåll till A-veiten med kolumnen Ur Bokklubbens blogg och **Stefan Lindqvist** medverkade med dikter. Bokklubben verkar i samarbete med SFV:s studiecentral.

Bridgeklubben

Ordförande: **Tom Schubert**

Sekreterare: **Kaj G Backas**

Styrelsen sammankom nio gånger under året. Vid årets slut hade klubben 190 medlemmar.

Året 2025 var bridgeklubbens sjuttiononde fulla verksamhetsår. Klubben arrangerade under vår- och höstterminerna spelkvällar på måndagar på Annegatan och på fredagar på distans. Under sommarmånaderna spelades endast på distans (Real Bridge eller RB). Sjutton trivselbridgeeftermiddagar ordnades för dem som ville spela under lugnare förhållanden. Därutöver ordnades under året en bridgekryssning och en bridge/golfkamp. Bridgeklubben tävlade aktivt i många olika sammanhang och den som vill veta mera om resultaten av dessa tävlingar hänvisas till verksamhetsberättelsen på webbsidan.

Vårmötet ägde rum den 27 januari och höstmötet den 27 oktober. Vårfest var det den 26 maj och julfest firades den 15 december.

Bridgeklubben var aktiv också utanför AV. Man stod värd för tre av Bridgeförbundets MP-tävlingar. Klubben deltog i klubbkampen i Tammerfors och mot Ekenäs Bridgeklubb. Båda kamperna vanns av AVs bridgeklubb.

Bridgeklubbens hemsidor är uppbyggda på brittiska Bridgewebs.com. Sidorna ger en allsidig bild av klubbens verksamhet och publicerar tävlingsresultat och aktuell information. Adressen är <http://bridgewebs.com/avbridge/>

Folkdanslaget

Ordförande: **Antonia Palmén**

Sekreterare: **Maria Masalin**

Folkdanslagets syfte är att som en del av den finlandssvenska folkdansrörelsen värna om folkdanstraditionen och bereda sina medlemmar tillfälle att lära sig i första hand finlandssvenska folkdanser och att uppleva dansglädje. Folkdans har hört till föreningens verksamhetsformer redan på 1890-talet och kretsen grundades år 1911.

Dansövningar hölls onsdagar 18–21 och som ledare för dansen verkade **Margareta Rönn, Antonia Palmén** och **Kristina Weimer**. Som spelman verkade **Henrica Westerholm** på fiol.

Laget hade 19 övningar på våren och 16 på hösten. Fyra onsdagar i oktober ordnade laget en grundkurs i folkdans.

Lagets repertoar bestod av Finlands Svenska Folkdansrings årsprogram och andra favoriter.

Kretsens vårmöte hölls den 29 januari och styrelsen sammanträdde sju gånger under verksamhetsåret.

Laget deltog aktivt i folkdansstämman i Helsingfors i juni.

Laget förvaltar föreningens folkdräktsarkiv, men utrymmena i föreningshuset är otillräckliga och det har diskuterats om en överföring av en del dräkter till Brage.

Förtroendeuppdrag utanför föreningen:

Gunnel Biskop var styrelsemedlem i Nordisk forening for folkdanseforskning.

I Helsingfors Folkdansdistrikt (HFD) representerades laget av **Kristina Weimer** (sekreterare) och **Kristina Weimer** och **Maria Masalin** ingick i HFDs stämmokommitté som planerade och arrangerade folkdansstämman.

Folkdanslaget deltog aktivt i föreningens olika aktiviteter genom att uppträda med dans, ordna Bunduls tävling och dansa ringdanser med barnen på barnfesten. Laget deltog även i aktiviteter utanför föreningen såsom kurser och uppträdanden.

Konstklubben

Ordförande: **Sten Palmgren**

Sekreterare: **Ulla-Stina Gustafsson**

Konstklubben träffades i foajén på Annegatan varje måndag eftermiddag. Man målade med vattenbaserade färger samt diskuterade och kommenterade alstren. Under vårterminen upptogs en stor del av tiden av den nya abc-boken, som döptes till Sammensoriumboken. **Hanna Uggle** höll i de konstnärliga trådarna och **Sten Palmgren** skrev texterna. Alla medlemmar bidrog med illustrationer till boken och Libraria åtog sig att agera förläggare.

Vårmöte hölls den 28 april och höstmöte den 13 oktober. Styrelsen sammanträdde åtta gånger. **Hanna Uggle** undervisade fem gånger, dvs ungefär varannan måndag. Medlemsantalet uppgick till 19 personer efter att två nya medlemmar invalts.

Vårutfärd ordnades till Tammerfors Konstmuseum och Muminutställningen. Vernissage hölls den 8 december.

Musikklubben Altra Volta

År 2025 var klubbens nittonde verksamhetsår.

Klubben sammankom till spelning på fredagar från kl 18 till kl 21. Också på sommaren spelade man tillsammans, men mera sporadiskt och utanför AV.

Klubben uppträdde med spelningar inom föreningen bl a med öppet hus med inbjudna spelmän, på årsfetsen och på föreningens årsmöte. Man inledde ett samarbete med RöstRebellerna och spelade på höstfesten samt spelade musiken till polonäsen som avslutade föreningens julfest.

Utanför föreningen spelade Altra Volta på Café Taikalamppu både i maj och i november och i Gamla Stan i Ekenäs i augusti. Tessa Enholm uppvaktades på sin födelsedag med musik av Altra Volta.

RöstRebellerna

Ordförande: **Carola Tengström**

Under år 2025 fungerade RÖRe som en krets på provotid inom AV.

Under **Marika Krooks** ledning övade man sånger och uppträdande på scenen ungefär varannan lördag. Det blev 14 övningar på våren och 11 på hösten.

Styrelsen sammanträdde sju gånger under verksamhetsåret. Medlemsantalet var 20 i slutet av året.

Terminsavgiften var 100 € eller 20 € per gång.

Två säsongskonserter hölls, en i december och en i juni. Dessutom ordnades tre minikonserter på AV: Klassiska/musikalminin i mars. Folk-minin i maj och Pop & Rock-minin i oktober. På föreningens vårmöte presenterade sig RöstRebellerna med ett musikprogram assisterade av Altra Volta. RÖRe ordnade en öppen karaokekväll samt uppträdde tre gånger på Folkhälsan och en gång på Knäppes café på Sommaröarna. I augusti hölls ett veckoslut på Akan i Borgå.

Sandelssällskapet

Kommendant (ordförande): **Dick Lundell**

Skrifthållare (sekreterare): **Stefan Ekholm**

Sandelssällskapetets huvudsakliga verksamhet består av sitsarna. År 2025 annullerades vårsitsen, men höstsitsen ordnades den 27 september. Till sitsarnas struktur hör ett inledande föredrag. Därefter avnjuts en tre rätters middag som sköljs ner med lämpliga drycker. Också högläsning ur Fänrik Ståls sägner och musikuppföranden hör till kutyman.

På höstsitsen 2025 hölls det inledande anförandet av teknologiedoktor **Carl-Fredrik Geust**, expert på flyghistoria. Föredraget behandlade ”Finska flygvapnets fotospaning 1939–45. Som inbjudna gäster deltog Sveriges försvarsattaché med fru **Jeanette** samt som betalande gäster **Yrjö-Pekka Raut-lahti** med fru **Outi**.

Sandelssällskapet hade 53 medlemmar per den 31.12.

Seniordansklubben

Ordförande: **Inger Iiskola**

Sekreterare: **Eivor Eriksén**

Under våren dansade man 17 gånger och under hösten 12 gånger. Antalet deltagare per övning var i medeltal 14 personer.

Dansledare var **Ingegerd Blomander** och **Gunilla Cavinus** tillsammans med **Sirpa Somerkero**.

Seniordansarnas vårresa gick till Stockholm och Waldemarsudde. Elva personer deltog i resan.

Värmötet hölls den 23 januari och höstmötet den 28 oktober. Styrelsen sammankom sju gånger.

I stället för en traditionell julfest kryssade man detta år till Tallinn för att besöka julmarknaden på Rådhusorget och den traditionella pepparkaksutställningen.

Klubben ordnade sju gemensamma sitsar efter dansövningarna under verksamhetsåret. Under sitsarna diskuterade man under trevlig samvaro aktuella frågor inom klubben.

Utanför föreningen deltog dansarna i sismardansen i Lovisa och i Ekenäs. Våravslutning ordnades på Varalan Urheiluoipisto i Tammerfors.

Medlemsantalet per den 31 december uppgick till 24 personer, av vilka fyra passiva.

Squaredanskretsen och rounddansen

Ordförande: **Jörgen Ingman**

Sekreterare: **Eivor Eriksén**

År 2025 var squaredanskretsens trettionde verksamhetsår. Man övade 15 kvällar på våren och 11 kvällar på hösten med i medeltal tio deltagare.

Squaredansen leddes av **Kaj Wikholm** och rounddansen av **Olof Staffans** assisterad av **Jatta Staffans**. Dansmusiken utgjordes av vals, foxtrot, two step, cha-cha och tango.

Många av AV:s squaredansare dansade även på söndagarna på Dickursby Ungdomsförening (DUF).

Umgängeskretsen

Ordförande: **Maj-Britt Hedvall**

Sekreterare: **Viveka Ekholm**

Kretsen hade vid årsskiftet 21 medlemmar.

Ungdomskretsen uppstod år 1960 som en underavdelning till Sällskapskretsen. År 1962 ombildades avdelningen till en självständig krets med namnet Ungdomskretsen. År 2022 ändrades kretsens namn till Umgängeskretsen. Kretsens verksamhet vill erbjuda kamratlig och meningsfull samvaro åt sina medlemmar. På programmet fanns förberedda temadiskussioner, gemensam matlagning och exkursioner. Ibland spelade man brädspel och pysslade. Man bekantade sig med Estlands historia och gjorde en resa till Tallinn. En skärgårdskryssning från Kronohagen österut med lunch i Nordsjö erbjöds medlemmarna i augusti. Beredskap inför krissituationer behandlades och ett par fotoutställningar besöktes.

Kretsens medlemmar deltog i föreningens gemensamma program, bl.a. promenad-orienteringen och tävlingen om dr Bunduls pris.

Damkören Vox Seniora

Dirigent: **Sofia Lindroos** och vicedirigent

Caterina Stenius

Ordförande: **Carita Holmberg-Rosenqvist**

Sekreterare: **Vineta Björksten**

Styrelsen sammanträdde sju gånger under året. Medlemsantalet vid årsskiftet var 27 korister.

Kören firade sina fem år genom en jubileumskonsert på AV den 1 februari. En del av jubileumsfirandet var beställningsarbetet Hoppets mäsä, som skrivits om här ovan. För ackompanjemanget svarade fem jazzmusiker och i kören medverkade damerna från Östersundom sångkör och Damkören Flamman från Sjundeå. Musikkritiker **Mats Liljeroos** skrev en mycket positiv recension i HBL.

Julkonserten hölls tillsammans med Grankullakören CanTanter i Grankulla kyrka. Konserten dirigerades dels av **Kerstin Sikström** och dels av **Sofia Lindroos** och efter konserten hölls en gemensam sits.

Kören uppträdde på en del av AV:s gemensamma tillställningar. Utanför föreningen uppträdde man både på seniorboendet Gullvivan på Brändö och på Brummerska hemmet. Körmedlemmarna har deltagit aktivt i föreningens gemensamma evenemang.

Kören övade 16 gånger under våren och 16 gånger under hösten.

Kören är via föreningen medlem i Finlands Svenska Damkörsförbund, Helsingfors Sång- och Musikförbund och Finlands Svenska Sång- och Musikförbund.

Walentinakören

Dirigent: **Lauri Palin** fram till 14.2. och sedan **Kati Sannelvuo**

Ordförande: **Maria Parker**

Sekreterare: **Martin Romantschuk**

Sammanlagt hölls 6 styrelsemöten under året. Körens medlemsantal uppgick till 33 korister.

Walentinakören höll sina övningar på tisdagar. Dessutom hölls en heldagsövning i januari i samband med julfesten. I november hölls en kördag där koristerna fick röstcoaching av **Elna Romberg**.

Den traditionella vändagskonserten hölls den 14.2. Floradagen till ära höll man en pop-up konsert på restaurang Cajsan Helmi i Kaisaniemi den 13 maj under ledning av **Mårten Björkvall**. AV:s julfestprogram med Lucia ordnades traditionellt av Walentinakören och den 9 december ordnade kören en liten konsert kallad ”Julstämning” med både körsång och allsång. Publiken bjöds på glögg och körens hembakta.

Utanför föreningen var kören också aktiv och deltog i Art Goes Kapakka i augusti. I oktober deltog kören i en körkavalkad ordnad av SULASOL i musikhuset.

Körens interna anda och sammanhållning stärktes av gemensamma evenemang såsom sitsar, julfest och kräftskiva.

Koristerna sågs aktivt delta i föreningens olika evenemang både som arrangörer, medhjälpare och deltagare. Sopranen **Tina Björkvall** var föreningens ordförande under verksamhetsåret.

Sammandraget gjordes av **Moa Lindeman**

För mera detaljerad information om föreningens och kretsarnas verksamhet under år 2025 hänvisas till den oförkortade verksamhetsberättelsen som finns att läsa på föreningens webbplats på sidan: <https://avh.arbetetsvanner.fi/administration/dokument/>

Kalendarium

<https://avh.arbetetsvanner.fi/home/kalender/>

Måndag 14.9 kl. 14-16

Start för Minibridge för vuxen + barn. Varannan måndag med instruktörer samt mellanmål i kretsarnas sal, vän. 5. Spelet är riktat till far/morföräldrar med barnbarn (10+). Hoppa med när som helst men meddela gärna någon dag i förväg så vi kan beräkna trakteringen **Carola Tengström** 050 588 0382 eller carola.tengstrom@gmail.com

Tisdag 22.9 kl. 15

Exkursion. Vi kliver in i AV:s möteslokal år 1891 och ser oss omkring i Gamla studenthuset. Därpå beser vi också Nya studenthusets historiska delar som Kupolen och Societetshuset. Tillgänglig ingång på baksidan, från Brunnsgården till Wanha. 30 deltagare ryms med i anmälningsordning elianne.rehn@gmail.com

Lördag 26.9 kl. 17

Jubileumsmiddagen med bl.a. vår hedersmedlem från 1800-talet, **Aurora Karamzin** och solosång av **Marika Krook**. Kuvertpris för medlemmar à 65 €. Anmälan **Elianne Rehn** 050 357 4751. Meddela då också om ev. dietbegränsningar. Anmälan bekräftas senast 7.9 med inbetalning på föreningens konto FI75 4055 1110 0006 62. Referens: Jubelmiddag

Söndag 4.10

Promenadorientering och lunch.

Vår buss avgår till Auroraparken från Kiasma kl. 10.15. Retur kl. 14.30 från samma ställe, Träskända gård, Kungsvägen 43. Esbo. Promenadstart kl. 11. Anmäl kretsens 4-pers. lag ev. påfyllda med andra föreningsmedlemmar: Lagets och deltagarnas namn, krets, vem som vill ha plats i AV:s buss samt ev. specialdiet senast sö 20 september till **Wendla Paile**, pailewendla@gmail.com eller tfn 040 513 7313. Se all information på avh.arbetetsvanner.fi och i denna tidning på sidorna 3 och 6.

Lördag 17.10 kl. 16

AV-föreningarnas traditionella höstsammankomst med program och middag. Vi firar föreningens 135-årsjubileum tillsammans med syskonföreningarna. Anmälningsinformation i kommande Nyhetsbrev.

Filosoficafé

Tre samtal i oktober under rubriken: nyorientering i den tredje åldern.

Torsdag 8.10 kl. 18. Maria Sundblom-Lindberg, terapeut, präst och självutnämnd folkbildare samtalar om nya mönster i relationer i den tredje åldern.

Torsdag 22.10 kl. 18. Merete Mazzearella, författare och professor filosoferar med oss om förändrad livssyn.

Torsdag 29.10 kl. 18. Harriet Rydberg, familjejuridisk expert samtalar om oväntade utmaningar i den tredje åldern.

Lördag 31.10 kl. 18

Seniordansklubbens 40-årsjubileum med program.

Fredag 6.11 kl. 18

Svenska dagen firas traditionellt med festtal, körframföranden och Modersmålets sång. Välkomna med alla som vill fira svenska dagen.

Onsdag 11.11 kl. 18

Bokklubben inbjuder till författarsamtal med **Monika Fagerholm**. Fri entré. Alla intresserade är välkomna avec. AV-huset, II våningen.

Söndag 29.11 kl. 18

Höstmöte och kavalkadföreställning med Röstrebellerna. Obs! Framflyttat från tidigare aviserat datum.

Söndag 13.12 Kl. 14

Julfest med Valentinornas luciatåg och program av folkdanslaget. I år lyfter vi AV:s gamla jultradition till heders och firar Grötafton. Obs! tiden.

Kalendariet är preliminärt. Följ med kalender- och aktuelltidsidan på föreningens webbplats.

Förfrågningar: programutskottet@arbetetsvanner.fi